yük profesör getirilecek ve M. Malche Edebiyat fakültesinde bir müderrislik almakla beraber eminliği de kabul edecek.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

münakalât konferansı işini bitirdi. Turizm teşkilâtları arasında rabıtalar kuvvetlendirilecek.

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2641 | PAZARTESİ | 19 HAZİRAN 1933 | Tel: { Müdür 24318, Yazı müdürü 24319 / İdare ve Matbaa 24310

Tezatlı bir vaziyet

(Ankara) — Dikkat edilirse görülür ki iktisat âleminde iki cereyan çarpışmaktadır. Bunlardan biri beynelmilel iktisattır. Bu cereyana göre her memleketin iktisadi diğer memleketlerin yardımcısıdır. Cihan iktisadı için de her memleket bir yardımcıdır. Bir memleketin yapamadığı ve çıkaramadığını diğeri yapar ve çıkarır, bu surette cihan iktisadı yekpare bir iktisat olur.

Fakat son zamanda gittikçe kuvvetlenen başka bir cereyan var: Millî iktisat cereyanı. Bu istikamete göre her memleket içine çekilir, kendi işini kendi görmeğe çalışır. Bakılırsa bu cereyanın esbabımucibesi kuvvetlidir. Madem ki harpten sonra memleketler fakir düşmüşlerdir, o halde harple galeyana gelen millî hissiyatı devam ettirmeli, her memleket kendi çaresine bakmalıdır. Bu şu demektir ki, her memleket kendine lâzım maddelerin asgarî bir demirbaş cedvelini yapar ve bunu temin için tekmil millî kuvvetlerini harekete getirerek çalışır. Eğer bu hesaplı harekete rağmen gene millî ihtiyacın bir kısmı temin edilemiyorsa, o zaman bu kısmı fakat ancak bu kısmı hariçten getirmelidir. Hariçten fazlaca eşya girmez.

Görülüyor ki iki cereyan birbirine çok zıttır. Birinde her memleketin mahdut şeyler çıkarması, diğerinde mümkün olduğu kadar çok şey çıkarması kabul edilmiştir. Birinde beynelmilel tesanüt vardır, ötekinde kendine güvenmek. Kısası, bir cereyanda fazla iktısadiyet ve ucuza mal etmek esası, diğer cereyanda ise fazla politika ve başkasına minnet etmemek kaygusu hâkimdir.

Şimdiye kadar bir çok iktisadî toplanmalar oldu. Bunların hemen hiç biri muvaffak olamadı. Buna sebep daima bu iki zıt fikrin çarpışması olmuştur. Beyazla siyah ne kadar başka başka şeylerse, iktısadın bu iki telâkkisi de o kadar biribirine zıt şeylerdir. İkiden biri. Ya heryerde en ucuz ne çıkarılıyorsa o çıkarılacaktır, yahut heryerde pek çok şey çıkarmağa çalışılacaktır. Bir memleket şu iktisadî vasıfları haizse o memlekette o iktisat yapılmalı başkası yapılmamalıdır denmektedir. Bu, bir tarafın iddiasıdır. Hayır, bir memlekette bugün şu iktisadî vasıflar vardır ama, yarın başka iktisadî vasıflar da olabilir. Çünkü uyumakta olan bir çok kuvvetler ve vasıtalar bulunabilir ki bunlar henüz tahrik edilmemiştir. Tahrik edildiği gün, bir memlekette çok fazla şey de istihsal olunabilir. Diğer tarafın iddiası da budur.

Denilebilecek ki, iktisatta bu iki istikamet herpten evvel yok mu idi, o zaman da tezatlı vaziyetler görülmüyor mıydı? Cevap olarak denilebilir ki, harpten evvel maziden gelen iktisat sistemi olanca şiddetile hüküm sürüyordu. O zaman başka tarzda iktisat mümkün değildi. Her memleket o maziden gelen kökleşmiş iktisat tarzını değiştiremez halde idi. Fakat harp herşeyi olduğu gibi cihan iktisadını da altüst etmiştir. Zaten harpten başka bir kuvvet, yani bu derece şiddetli olmıyan bir kuvvet, maziden gelen o cihan iktısadını çöktüremiyecekti.

Şimdi, Londrada bir iktisat konferansı var. Konferansın ruznamesi ne olursa olsun bu konferansta da iki zıt istikamet tabiatile görülecektir. Harpten evvelki iktısadı yani beynelmilel iktısadı tesis etmek isteyenler bir tarafta mevki alacaklar, Harpten sonraki yeni iktisadı yeni millî iktisadı isteyenler de diğer tarafta mevki alacaklardır. Arada şiddetle bir çarpışma görülecektir. Netice ne olabilir? Ya bir taraf diğerini tamamile kendine çeker, o zaman beynelmilel ve millî iktisatlardan biri etrafında ittihat hasıl olur. Yahut ta bunların ikisi de mezcedilir. Millisinden de beynelmilelinden de birer kısım alınarak yapıştırılır. Bu takdirde ortaya acaip bir şey çıkar. Son senelerde bu yapıştırma şekil tatbik olunmuştur. Fakat bir fayda çıkmamış ve onun daha uzun müddet sürüklenemiyeceği anlaşılmıştır. Zaten Londra konferansı da bu hale bir çare bulmak için toplanmaktadır.

Hükmolunabilir ki, konferans ya bahsolunan istikametlerden birine sarahaten iltihak edecek veyahut bu cesareti gösteremiyerek dağılacaktır.

Müderris
Nizameddin ALI

Kâzım Pş. Hz.

B. M. Meclisi Reisi Kâzım Pş. Hz. dün Boğaziçinde bir gezinti yapmışlardır.

Erkek Kısmı
Sarışına Bayılır...
birkaç güne kadar bitiyor. Ondan sonra romanın ikinci kısmı olan
...fakat esmerle evlenir!
geliyor. Sarışın Amerikalı kızın ruznamesinin devamı!

Gümrük Mütarekesinden Sonra Para Istikrarı

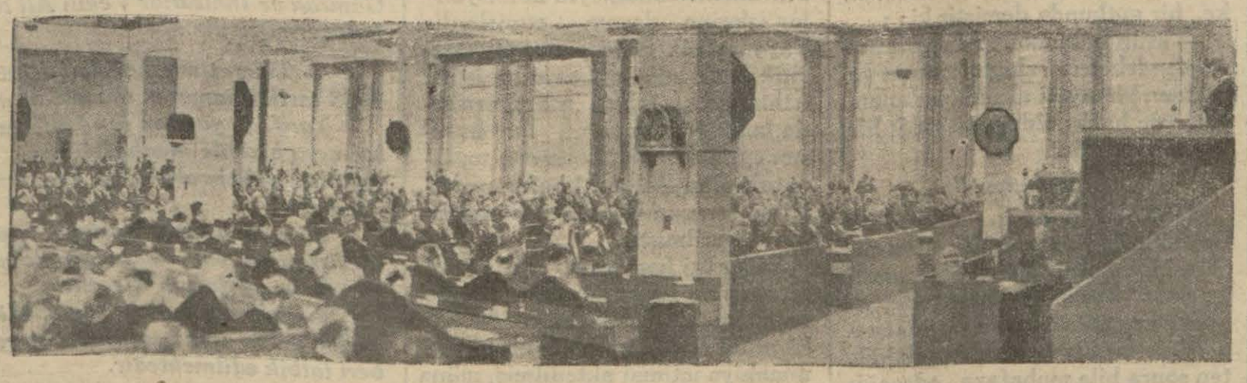

Konferansın umumî içtimaına bir nazar..

Londra konferansında para istikrarı mütarekesini Amerika kabul edecek mi?

Teklifi Fransızlar ve İngilizler kabul ettiler

Fransız Başvekili; " Altın mikyasına rücu edilmedikçe iktısadî meselelerin halline imkân yoktur„ diyor

LONDRA, 18 A.A. — Havas Ajansı muhabirinden: Fransız Maliye nazırı M. Bonnet, Fransız heyeti murahhasası ile İngiliz, Fransız Amerika mütehassısları tarafından konferans müddetince devam edecek bir istikrar mütarekesi teşebbüsü hakkında yaptıkları anlaşma meselesi hakkında görüşmüştür.

Bu teklif İngiliz ve Fransız hükûmetleri tarafından daha şimdiden kabul edilmiştir. Eğer Amerika hükûmeti de kabul edecek olursa, mütareke, Londra mesaisi için Fransız heyeti murahhasasının arzu ettiği esas ve başlangıcı teşkil edecektir. Fransız hükûmeti, daha konferansın toplanmasından evvel Londra ve Vaşington ile yaptığı görüşmelerde bu anlaşmağa yol hazırlamış, anlaşmanın, dünyanın düzelmesine ne dereceye kadar lâzım olduğunu bildirmişti.

İstihsalâtın tanzimi

PARIS, 18 A.A. — Havas Ajansının Londra muhabiri yazıyor: Fransız heyeti murahhasası, para yardımı meselesinin ana hatlarını tesbit etmiştir. Pazartesi günü iktısat komisyonunun tasvibine verecektir.

Metinde buhrana en iyi bir çare olarak istihsalâtın tanzimi vardır.

Amerika ne yapacak?

VAŞINGTON, 18 A.A. — Resmî mehafile göre, Avrupa hükûmetleri tarafından muvakkat bir para istikrarı teklifi, Amerika hükûmeti tarafından memnuniyetle telâkki edilecek mahiyette değildir.

M. Roosevelt bu tekliften, Vaşington'dan ayrılmadan evvel haberdar olmuştu. Reisicümhurun noktai nazarı Londradaki Amerikan heyeti murahhasasına bildirilmiştir. Bu itibarla Amerika heyeti murahhasası bundan sonraki müzakerelerde daha tedbirli hareket edecektir.

Maliye nazır vekili M. Acheson Ame-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İngiliz ve Amerikan Hariciye Nazırları konferansta hararetli bir mübahase esnasında..

Paristeki kongreye Gidiyoruz..

Murahhasımız Kırklareli meb'usu Fuat B.in beyanatı

Beynelmilel Himayei Etfal Cemiyeti 4 temmuzda Pariste toplanacaktır. Kongreye Türkiye Himayei Etfal cemiyeti Reisi ve Kırklareli meb'usu Fuat Bey iştirak etmek üzere bugün Parise gidecektir. Fuat B., dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

Kırklareli meb'usu Fuat B.

" — Beynelmilel Himayei Etfal Cemiyeti kongresi 4 temmuzda Pariste toplanacak ve 9 temmuza kadar devam edecektir. Kongreyi Fransa Reisimcühuru açacaktır.

Kongrenin ruznamesi; devletçilik ve hayır işleridir.

Bu ruzname ile meşgul olmak üzere sekiz şube tefrik edilmiştir.

Birinci şube: annelik; ve doğumdan evvelki muayeneler.

İkinci şube: İlk yaş çocukları ve çocuk vefiyatile mücadelede annelerin teknik terbiyelerinin ehemmiyeti.

Üçüncü şube; çocukluğun ikinci devresi; tahsil devresinde çocukların bedenî tekâmüllerinin mürakabesi

Dördüncü şube; gençlik; 14 - 18 ya-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İstanbuldaki Malî teşkilât

Yeni teşkilât eylûlden itibaren tatbik edilecek

Defterdar Mustafa Bey

İstanbulun yeni malî teşkilâtından bahseden bir gazete müdürlükler arasında şu tayinleri yazmıştır.

"İstanbul varidat müdürlüğüne Defterdarlık tahsilât müdürü Amir Bey, İstanbul tahsilât müdürlüğüne İzmir Defterdarı Kenan Bey, Beyoğlu varidat müdürlüğüne Maliye Vekâleti varidat müdürlüğü birinci şube müdürü Hilmi B. Beyoğlu tahsilât müdürlüğüne İstanbul Defterdarlığı üçüncü şube sabık müdürü Muhittin Bey, Üsküdar varidat müdür-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Vapurlara kıymet biçecek komisyon teşkil edildi

Seyrisefain memurlarından tekaütlüğü gelenlere tebligat yapıldı

Yeni Vapurcular Şirketi nerede çalışacak?

Yeni Vapurcular Şirketinin resmen teşekkülü için muktazî kanunî merasimin ifasına başlanmıştır. Şirket müessisleri ile İdare Meclisi teşekkül ettikten sonra sıra nizamnamesinin ihzarına gelmiştir. Nizamname de hazırlanmış ve İktısat Vekâletine gönderilmek üzere bulunmuştur. Yeni şirketin ismi (Türk Vapurculuk Anonim Şirketi) olarak kabul edilmiş ve nizamnamede öyle gösterilmiştir. Nizamnamenin sür'atle Heyetivekilenin tastikine iktiran edeceği ümit edilmektedir.

Diger taraftan şirketin, vapurları için kabul edeceği (fors) ta görüşülmüşse de, bunun tespit ve kabulü, İdare Meclisine bırakılmıştır. Şirketin kadroları, nizamnamesi Heyetivekileden geçtikten sonra tayin edilecek müdürü ile müştereken İdare Meclisi tarafından hazrılanacaktır.

Nizamnamenin tastikine kadar, şirket İdare Meclisinin lüzum oldukça Yelkenci Zadeler kumpanyasına ait binada toplanması tekarrür etmiştir. Şirket merkezinin İstanbul tarafında olması da kat'î surette kararlaşmıştır. Yelkenci Zadeler kumpanyasına ait

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Kara Osman zade Suat Bey

İnkılâp maarifinin esasları bu yaz hazırlanacak!

Vekil Reşit Galip Beyin beyanatı

Umumî ıslahatı hazırlayacak komisyon geniş bir programla çalışıyor

Maarif Vekili Dr. Reşit Galip Bey

ANKARA, 18 A.A. — Maarif Vekili doktor Reşit Galip Bey Anadolu Ajansının bir muharririne şu beyanatta bulunmuştur:

"Burada maarif işlerinin bütün sahalarında umumî ıslahat esaslarını ve bu esaslara göre yeni kanun lâyihaları ve talimatnameler ve programlar hazırlamakta olan komisyon bugünden itibaren tekrar çalışmalarına başlıyor. B. M. Meclisindeki iştigaller sebebile bir buçuk aydanberi bu toplanışlara fasıla vermiştik. Bütün yaz devam edecek olan mesainin neticesi, en iyi ve en sağlam terbiye esasları üzerine kurulmuş bir Türk umumî maarif teşkilâtı ortaya koymak olacaktır. İlk tahsile, orta tahsile, mesleki tahsile, yüksek tahsile, halk terbiyesine, umumî kütüphanelerimizin ıslah ve inkişafına müzelerimizin zenginlenmesine ve tekâmülüne, güzel sanatların yükselmesine, yeni Türk harfleriyle vücut bulacak millî tetebbu kütüphanemizin en kıymetli ve lüzumlu ana kitaplarla mümkün olduğu kadar kısa zamanda kurulmasına hasılı irfan hayatımızı alâkadar eden bütün hususlara ait esaslarla birlikte bunların amelî ve tatbiki noktadan başarılmasını temin edecek yıllara taksim edil-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

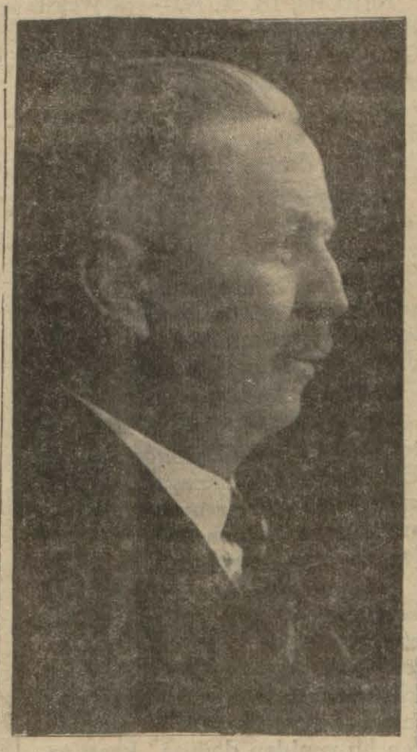

İzmirin gayyur valisi Kâzım Paşa İzmirde hummalı bir çalışma uyandırdı...— Yazısı Memleket sahifamızdadır —

Kadınlar Birliği dün kongresini yaptı, yazısı üçüncü sayıfada..

Bulgarlarla Yeni muahede

Yeni bir ticaret muahedesi yapılıyor

Bulgaristanla yeni bir ticaret muahedesi akti için Sofyada müzakerata başlanacaktır. Müzakeratta nazarıdikkate alınacak esaslar, İktısat Vekâletince tespit edilmektedir. Bu hususta İhracat Ofisile İstanbul Ticaret Odasından da bazı malûmat istenmiştir..

Yeni muahede bugünkü şerait nazarıdikkate alınarak hazırlanacak ve tarafeyn iktısadî münasebatının genişlemesine yardım edecektir.

Mısırlı gazeteciler

Şehrimizi ve Ankarayı ziyarete geleceklerini yazdığımız Mısırlı gazeteciler bugünlerde beklenmektedir.

Mısırrlı gazeteciler Tokatlıyan otelinde misafir kalarak şehrimizin şayanı temaşa mahallerini dolaşacaklardır.

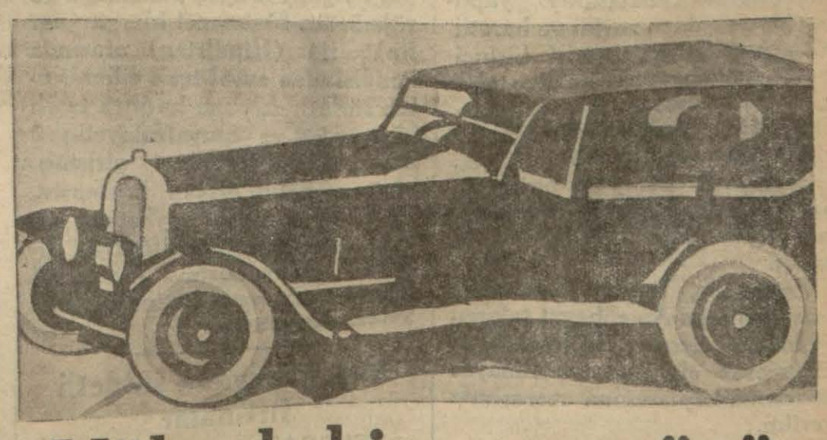

Yüksek bir spor günü

Türkiye otomobil yarışları cumaya

İstanbul bu müthiş sürat yarışını heyecanla seyredecek

Cuma günü Şişli - İstinye asfalt yolu üzerinde yapılacak otomobil sür'at ve maharet yarışı için hazırlıklar ikmal edilmiştir. Yolun bütün kusurları tamir edilmiştir. Bu yolda mevcut on iki tehlikeli virajda bütün çukurlar kapanmıştır. Cuma günü saat dokuz buçuktan itibaren yolda gelip gitme yasak edilecek yalnız yarışa girecek otomobiller geçecektir. Bunun için seyircilerin bu saatten evvel yol üzerinde yer almaları lâzımdır. Yarışlara çok sür'atli spor otomobilleri girecektir. İstanbul resmî ve hususî yüksek makamları yarışa davetlidirler. İstanbul halkı bu yüksek spor gününü büyük bir zevk ve heyecanla yaşıyacaktır. Yarışa girecek otomobiller üzerine şimdiden bahisler tutuşuluyor.

Tarihî tefrika: 36

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

BİR BURUN HİKÂYESİ

Bulgaristan Prensinin hiddeti.— Bulgar komitelerinin fesatları. — Enfiye kutusu.

Londrada çıkan meşhur "Morning Post,, gazetesi 16 ağustos 1903 tarihli nüshasında Bulgaristan Prensi ve Şarki Rumeli Valisi Prens Ferdinand'ın Bulgar fesat komitelerini teşçi ettiğini yazmıştı.

Gazetenin iddia ve iması çok kuvvetli idi. Gazete diyordu ki: Prens, ne vakit Bulgaristandan Avrupaya gezmeğe çıkarsa komiteler harekete gelirler, şekavetlerini artırırlar. Bu sene, ağustos iptidasında Makedonyada gene şiddetli şekavet başladı. Ayni tarihte Prens te Bulgaristandan ayrılmış bulunuyordu. Ferdinand, fırtınanın çıkacağını bildiğinden böyle hareket ediyor.

Bulgar Prensinin seyahatlerile komitelerin faaliyetleri arasında hiç bir alâka ve münasebet olmasa, sırf bir tesadüften ibaret bulunsa, gene nazarıdikkati celbedeceği muhakkaktı. Bilhassa siyasiyat âleminde, en ufak bir hâdiseden, bir hareketten, bin bir mana çıkarmak âdet, itiyat, ananedir. Fakat Prens Ferdinand'ın, Bulgaristanın istiklâli için, bütün kuvvetile çalıştığı bilinmiyen bir hakikat değildi.

Londra Sefareti, "Morning Post,, un makalesini hünkâra arzetmişti. Abdülhamit, gene mezkûr gazeteye Türkiye lehinde ve Prens Ferdinand aleyhinde bir makale yazdırtmayı sefarete emrü irade eylemişti. "Morning Post,, ta padişahın istediği şekilde yazılmış olan makale intişar etmişti. Bu makalede: Bulgar ihtilâlcilerinin Avrupada hiç bir devletin muavenetine mazhar olamıyacaklarını ve bahusus Romanya, Sırp, Yunan millet ve hükûmetlerinin esasen Bulgar fesatçıları aleyhinde bulunduklarını ve hep komşuların sükûn ve asayiş istediklerini uzun uzadıya anlattıktan sonra Prens Ferdinand'ın ve Bulgar komitecilerinin tuttukları yolda ilerilemeleri mümkün olamıyacağını ve şayet ihtilâl devam ve tevessü etse de Osmanlı ordusunun bu ateşi söndürmeğe muktedir bulunduğunu izah eylemekte idi.

Prens Ferdinand, o sırada Londraya gelmiş ve hazır bulunduğu hususi bir ziyafet sofrasında "Morning Post,, un bu neşriyatından bahis açarak ihtilâl komiteleri menafiimilliyeyi istihdaf ederek çalıştıkları halde kendisinin onlarla yekvücut olduğunu ve gasp ve sirkat gibi adi cinayetlerde bulunurlarsa onlardan derhal yüzçevirdiğini ve maamafih henüz Makedonya ihtilâl komitelerinin Sultan Hamide, burnundan nefes aldıracak raddede bir harekette bulunmak kabiliyeti olmadığını söylemişti.

Prensin bu sözlerini sefaret erkânından biri duymuş ve derhal hünkâra bildirmiştir.

Abdülhamit, Prens Ferdinand'ın kaba bir tarzda (burun) kinayesi yaparak idareilisan etmesinden fevkalâde münfail olmuştu. Padişah, burnuna dokunulunca kızıyordu.

Sultan Hamit, Prensin kaba şakasını yanında bırakmak istememiş, İstanbul gazeteleri vasıtasile müessir neşriyat yaptırmayı kararlaştırmış ve bana da o yolda bir makale kaleme aldırmıştı. Fakat Sait Paşa, bunda mahzur görmüştü; bizim gazeteler sansöre tâbi idi. Binaenaleyh vukubulacak neşriyatın doğrudan doğruya hükûmet tarafından yaptırıldığı anlaşılacaktı. Sait Paşanın gördüğü ve bulduğu bu mahzur üzerine aleyhtar neşriyattan vazgeçildi.

Ferdinand bu "burun,, kinayesinde sabıkalı idi. Evvelce Bulgaristan Osmanlı Komiserliğinde bulunan ve burnundan malûl olan Azban Efendiye bir enfiye kutusu vermişti. Bu kinayeden evvelce içerlemiş olan padişah, tekerrür edince büsbütün hiddetlenmişti.

1321 senesinde Bulgar komitelerinin Sultan Hamidin zatına karşı suikast tertibatında bulundukları ve Vilâyâtıselâse'den başka, Trakya ve hattâ İstanbulda da fesatlar çıkarmak istedikleri haber alınmıştı. Hükûmet derhal harekete geçti. Beyoğlunda Tünel methalinin karşısındaki pasajde bir daireyi isticar eden Bulgar Kapı kâhyalığı ve eksarahlık kitabet ve evrak dairesinde evrakıfesadiye mevcut olduğu tahkik edilmişti. Mezkûr kalem dairesi basıldı ve iki büyük sandık dolusu evrak ve kitaplar ve haritalar, plânlar zuhur ederek hepsi müsadere edildi. Bunun üzerine Kapıkâhyalık tarafından Adliye ve Mezahip ve Dahiliye Nezaretlerine şiddetli müracaatlar vukubulmuş ve Mezahip Müdiriyetinden icabı veçhile cevapları verilerek iskât edilmişti.

Sultan Hamit, belki bu kadar şiddet ve sertlik göstermezdi. Lâkin kinini unutmıyordu. Yalnız işin en garip ve hattâ tuhaf tarafı Prens Ferdinand'ın "Burun,, kinayesini yapmış olmasıdır. Kaba tarzda Sultan Hamidin burnu ile alay etmek istedise, Prens Ferdinand'ın cesaretine şaşmamak elden gelmiyor. İri burunlu olmayı bir ayıp, bir kusur mu görüyordu? ve bununla padişahı tehzil mi etmiş oluyordu? Hangi cihetten bakılsa, Ferdinand'ın kinayesi kaba, çürüktür. Çünkü bizzat prensin burnu da Abdülhamidin burnu kadar iri, büyüktü.

Prensin bütün karikatürlerinde, daima burnu ile alay edilmiştir. Ferdinand ki gayet zeki adamdı, nasıl böyle bir gaflet göstermiştir, şaşmamak elden gelmiyor.

(Arkası var)

Yarın:

Jön Türklerin beyannamesi

Jön - Türkler beyanname dağıtmışlar! — Padişaha hücum. — Abdülhamit cevap verdirtiyor.

Spor

Dünkü maçlar

Yunan Apollon takımı futbolcuları sonuncu maçlarını dün Taksim stadyomunda Pera takımı ile yaptı. Gayri federe kulüpler içinde en kuvetli teşekküllerden biri olmak üzere sayılan Pera takımının Yunanlılara karşı alacağı neticeyi merak eden büyük bir kalabalık günün pazar olmasına rağmen stadyomu doldurmuş bulunuyordu.

Amelihayat - Galatasaray

İlk maçı liseler arasındaki şampiyonanın final maçını oynayan Amelihayat - Galatasaray yaptılar. Oyun cidden zevkli ve haretli oldu. Amelihayat, ekserisi birinci sınıf oyunculardan mürekkep takımı ile daima ağır basıyordu. Amelihayatlılar güzel ve faik oyunlarının semeresini iki bir galibiyetle aldılar. Bu gollerden birini galip birini de Şeref attı. Galatasaray yegâne golünü penaltıdan kazandı.

Bu galebe, liseler arasındaki şampiyonluğu Amelihayat takımına kazandırıyordu. Bu itibarla galibe mevut olan şilt, Amelihayat takımının kaptanınına merasimle verildi.

Apollon - Pera

Apollon - Pera maçı büyük bir alâka ile müsabakayi takip eden kalabalığın teşvik sesleri arasında başladı. Daha oyunun birinci dakikasından itibaren başlayan gürültü isbat ediyordu ki müsaba kanın etrafında toplanan alâka büyüktür.

Oyun çok süratlı başladı.

Kaçırılan bir çok fırsatlardan sonra birinci devre sıfır sıfır beraberlikle bitti.

İkinci devre, tıpkı birinci devre de olduğu gibi seri fakat semeresiz oldu. İki takım da golle netice lenelecek vaziyeti bir çok defalar elde ettiler. Yunanlılar gol kaçırmakta adeta rekor yaptılar oyunun bitmesine beş dakika kala yaptıkları kuvvetli bir atakla galibiyet gollerini kaydettiler ve bu suretle maç bir sıfır Yunanlıların lehine neticelendi.

Komşu memleketlerde

Mel. Marga'nın felâketi!

BERUT, 14. — Berlin'den kalkarak İstanbul'dan geçmek suretile Suriyeye kadar gelmiş olan Almanyanın meşhur kadın tayyarecilerinden Matmazel (Marga) nın tayyaresi hududu geçer geçmez bozulmuş ve kadın süzülerek inmek mecburiyetinde kalmıştır. Fakat civarda müsait bir iniş yeri bulunmadığı için Matmazel Marga işlenmiş bir tarlaya konmak istemiş, bu hareketi ise tayyarenin ağır surette sakatlanmasını mücip olmuştur. Tayyare Halep'e getirilmiş ve orada tamiri için lâakal üç güne ihtiyaç bulunduğu görülmüştür. Matmazel Marga (Berlin) ile (Hindistan) arasında kendisinden evvel tesis edilmiş olan sür'at rekorunu kırmıya teşebbüs etmişti ve muvaffakiyetin o derece emindi ki bahse girişmiş, bütün servetini ortaya koymuştu, fakat bu üç günü kaybetmiş olması dolayisile muvaffakiyet ihtimali kalmamıştır. Matmazel Marga artık memleketine dönemiyecek vaziyettedir.

Yugoslavyada şiddetli fırtınalar

BELGRAT, 18. A. A. — Yaytse mıntakasında şiddetli bir fırtına olmuş ve gökten boşanırcasına bir yağmur yağarak, derelerin birdenbire taşmasına sebep olmuştur.

Seller iki kız çocuğunu sürükleyiş ve boğulmalarına sebep olmuştur. Birçok yaralılar ve büyük zararlar vardır.

HARİCİ HABERLER

„Müstemlekeleri Unutamıyoruz„

Almanya eski müstemlekelerin geri verilmesini stıyor

BERLİN, 18. A. A. — Müstemlekeli eski muharipler cemiyeti heyeti idare azasından M.Von Bremcke, bir nutkunda demiştir ki: :

— Millî hükûmet, Almanyanın müstemlekelere sahip olmasına ve eskiden himayesi altında bulunan yerlerde hakkı olduğuna ciddî bir surette kanidir.

" Unutamayız "

BERLİN, 18. A. A. — Doktör Regendenz, Boersen Zeitung gazetesinde " Müstemlekeleri unutmayınız" başlıklı makalesinde, Japonya'nın müstemleke mandalarını Milletler Cemiyetinden çekildikten sonra bile muhafaza edeceğine dair tezinin adalete uygun olmadığını yazmaktadır.

Makale, manda müddeti bittikten sonra, Japonyanın bu müstemlekelerde durmak için hiç bir kanunî hakkı kalmıyacağını ve mandaya devam edebilmek için Milletler Cemiyeti ile bir hususî mukavele yapması icap ettiğini söylüyor.

Bunun için de Milletler Cemiyetinde daimî bir azalığa sahip olan Almanyanın muvafakati şarttır ve Almanya, muvafakatini, manda altına konmuş Afrika müstemleke erazisinin idaresine filen karışmak şartile ancak verecektir.

Alman reisicümhurunun sıhhati

BERLİN, 18. A. A. — Volff ajansından : Radyo ve ecnebi gazeteleri reisicümhurun sihati ile alâkadar olmakta devam ediyor.

Riyaseti cümhur kâtipliği, Hindenbourg'un sihatinin iyi olduğunu, eskiden olduğu gibi Neudeck'te vazifesile meşgul olduğunu, civarlarda gezindiğini bildirmiştir.

Almanya ve Macaristan

İki başvekilin görüşmeleri iyi bir netice verdi

BERLİN, 18. A. A. — Başvekil Hitler ile Macar başvekili M. Goemboes dün öğleden sonra Almanya ile Macaristan'ı alâkadar eden siyasî ve iktisadî meselelere dair görüşmüşler, bu meseleleri derinden derine tetkik etmişlerdir.

İki başvekilin görüşmeleri tamamen bir netice ve muvaffakiyet vermiştir.

Görüşme bilhassa çok iyi bir şekilde bitmiş , iki devletin birbirlerine karşı samimî hisleri hakkında karşılıklı teminat verilmiştir.

Nazi hücüm kitaları arasında

BERLİN, 18. A. A. — Macaristan başvekili M. Goemboes bugün Erfust'te şimalî Almanya nazi hücum ve milis kıtaatının toplantısında hazır bulunacak olan Hitlerle beraber oraya gidecektir.

Gazetecilere verdiği bir mülâkatta, Macar başvekili, iktisadî meseleyi tetkik için geldiğini, fakat Almanyadaki yeni rejimi tetkik lüzumunu da hissetiğini söylemiş, — Zira, demiştir, Macaristan bu yeniden doğuşa karşı yabancı kalamaz.

Gandhinin orucu

POUNE, 18. A. A. — Mayısın 8 inde Gandhi oruca başladığı zaman altı hafta için geri alınmış olan sivil itaatsizlik yeniden 31 temmuza kadar tehir edilmiştir.

Slav şimendiferleri birliği

BELGRAT, 18. A. A. — Avala ajansından : Başvekil, dün Polonya, Çekoslovakya ve Yougoslavya şimendiferciler cemiyetleri mümessillerini kabul etmiştir .Mümessiller, slav şimendifercileri birliği kongresine iştirak etmişlerdir.

100 Alman gazetesi Çekoslovakyaya giremiyor

BERLİN, 18. A. A. — Volff ajansından : Berlin siyasî mehafili, Çekoslovakyanın yeniden 100 kadar alman gazetesinin hudutları içine sokulmamasına dair verdiği kararı hayretle karşılamıştır.

Münakalât Konferansı

Sofyadaki konferans işini bitirdi, kararlarını verdi

SOFYA, 18. A. A. — Balkan münakalât konferansı, mesaisini bitirmiştir. Sabahleyin komisyonlar işlerine devam etmişlerdir Tayyarecilik komisyonu, tayyarecilik hususunda müşavat meselesi hakkında bir takım müzakerelerde bulunduktan sonra bu hususun eylûl ayında Selânikte toplanacak olan Balkan konferansının içtimaı sırasında tetkik edilmesine karar verilmiştir.

Diğer iki komisyon da işlerini bitirmiş ve karar suretleri tanzim edilmiştir. Öğleden sonra M. Sakizof'un riyaseti altında bir heyeti umumiye içtimai aktedilmiş, münakalâta ve turizme ait karar suretleri ittifakla kabul olunmuştur.

Münakalâta müteallik karar sureti Balkan memleketlerinin gerek şosa ve gerek demiryolları arasında bir ahenk temin edilmesini derpiş eylemektedir.

Turizm

Turizme ait olan karar sureti, turizm teşkilâtları arasındaki rabıtaların kuvvetlendirilmesini, Balkanlarda turizme bir takım kolaylıklar gösterilmesini, Balkan memleketlerinin ihraç müesseseleri arasında bir takas servisi vücuda getirmek suretiyle döviz müşkülâtının ortadan kaldırılmasını Balkan turizmi hakkında propaganda yapılmasını derpiş etmektedir.

Konferansın hitama ermiş olduğunu bildiren M. Sakizof, murahhasların sarfetmiş oldukları mesaiden ve göstermiş oldukları eyi niyetten ve kararlarını müttefikan ittihaz etmiş olmalarından bahsetmiştir.

Murahhaslar saat 17 de Kral tarafından kabul edilmişlerdir.

Bugün hükûmet tarafından bir ziyafet verilecek ve murahhaslar yarın hususî trenle Bulgaristan dahilinde seyahate çıkacaklardır.

İsyan çıkıyordu!

Yunan bahriye zabitlerinin isyan teşebbüsü

ATİNA 17 — Tersanede temizlenmekte olan Averof zırhlısı zabitleri arasında geçen gün bir isyan hareketi belirdi, fakat hükûmet çok müteyakkız ve tetik davranarak büyümesine meydan vermeden bu hareketi derhal bastırdı. Bu kıyam hareketinin sebebi, M. Venizelosu öldürmeğe teşebbüs etmiş olanların bütün araştırmalara rağmen henüz yakalanmamasıdır. Bir kısmı Venizelist olan Averof zırhlısı zabitleri, suikast failleri.nin yakalanamamasını hükûmetin kast ve ihmaline atfetmişler ve bir itaatsizlik protokolu imzalamağa teşebbüs eylemişlerdir.

Bahriye nazırı Hacı Kiryakos, bunu öğrenir öğrenmez, gece yarısı tersaneye koşmuş, tersane kumandanı amiral Patası azletmiş, harekete önayak olan zabitleri de açığa çıkarmıştır.

Fakat bu tedbirlere rağmen donanma da hükûmete karşı bir emniyetsizlik ve hoşnutsuzluk hüküm sürüyor. Bunun için Yunan filosunun demirli bulunduğu tersanede gayet şiddetli tedbirler alınmış, tersane muhafaza kuvveti iki misli arttırılmış, tersaneye hâkim tepelere hükûmet tarafından top ve mitralyöz yerleştirilmiştir. Tersaneye hariçten herhangi bir ferdin yanaşmasına katiyen müsaade edilmemektedir.

ATİNA, 17 — M. Venizelosa suikasti yapanların bindikleri otomobilin şoförü Tricalasın Eğriboz şehri civarında cesedi bulunduğu rivayeti çıkmıştır. Resmi makamat, bu şayiayı tekzip etmemişlerdir. Suikastin elebaşılarından sabık eşkiya reisi Karatanaş, evvelki cumartesi günü akşamı Eğriboz adası sahillerinde tek başına dolaşırken görülmüştür.

Atlas aşırı

ROMA, 18. A. A. — Jeneral Balbo, "Popolo d'Italia" gazetesine, Atlas aşırı seyahatine hemen çıkılacağını zannetmediğini söylemiştir.

Nev - York'ta müsademeler

NEVYORK, 18. A. A. — Kausas City istasiyonunda polislerle, hapishaneden kaçmış olan tren soygıncısı Frank Nash'i kurtarmak istiyen bir çete arasında muharebe olmuştur.

Biri polis , birisi nash olmak üzere 4 kişi ölmüştür. İki polis ağır surette yaralanmıştır.

Hindistandan çıkan altınlar

BOMBAY, 18. A. A. — Naldera vapuru, Londraya 8,824,000 rupye kıymetinde altın götürmüştür.

13 Haziranda da Slysia vapuru, Liverpool için 2,566,000 rupyelik altın yüklemiştir.

SON DAKİKA

Yeni gümrük tarifesi hakkında vekil Rana B. in beyanatı

ANKARA, 18. A.A. — Gümrük tarifesinin bazı maddelerini değiştiren 31 Mayıs 1933 tarihli kanunun mevcut ticaret muahedeleri ile kabili telif olmadığı yolunda bazı ecnebi gazetelerinde gördüğümüz neşriyat üzerine bu hususta mütalealarına müracaat ettiğimiz Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Bey Anadolu Ajansına şu izahatı vermişlerdir :

— Ticaret muahedeleri hükümlerinin meri kalacağı 31 mayıs 1933 tarihli kanunun muvakkat maddesinde tasrih olunmuştur.

Tarifede yapılan son tadilâta göre fazla resim vermesi lâzım gelen eşya bizimle muahedeli veya modüslü olan devletler memleketlerinden gelmiş olursa bu eşyadan şimdilik eskisi gibi bir resim alınmaktadır.

Yine kanunun muvakkat tatbik tarzı muahedelere bağlı tenzilât listesinde yazılı eşya için dokuz ay, o listelere dahil olmıyan eşya için de üç ay devam edecektir.

Bizimle muahedeli veya modüslü olmıyan devletler memleketlerinden gelen eşya hakkında ise yeni kanun hükümleri 31 mayıstanberi tatbik edilmektedir.

Muhafızgücü bisikletçileri

ÇATALCA, 18. A. A. — Muhafızgücü bisikletcileri saat 15 te Çatalcaya geldiler. Hükûmet erkânı, izciler ve halk tarafından karşılandılar.

Karşıyaka Macarlarla beraberekaldı

İZMİR, 18. A. A. — Şehrimizde bulunan Macar takımı bugün ikinci müsabakasını Karşıyaka sporkulübü ile yaptı. Pazar olmasına rağmen sahada oldukça kalabalık vardı. Oyuna hakem Fehmi Beyin idaresinde başlandı. Cuma günü Altayın yenildiği gibi Karşıyakanın bugün Macar takımına büyük bir sayı farkiyle mağlup olacağı tahmin ediliyordu. Fakat bu tahminler hiç te doğru çıkmadı. Macar takımının güzel oyununa mükabil karşıyakalılar çok candan ve atak bir oyunla mükabele ederek ağır mağlûbiyetten yakalarını kurtardılar.

Birinci haftaym nihayetlendiği zaman Macar takımı 1-0 galip idi.

İkinci devrede bir gol atarak beraberliği temin eden Karşıyakalılar Macarların tazyikinden biraz olsun kendilerini kurtardılar Karşıyaka takımında kaleci oynayan Sabahattin bugün fevkalâde güzel ve fedakâr oynayarak bir çok muhakkak sayıların girmesine mani oldu.

Macarlar biraz gayretten sonra bir gol daha atarak gene galip vaziyete geçtiler. İzmirliler bu gole mukabele için çalışmağa ve hücuma geçmeğe başladılar. Bir aralık Macarlar aleyhine bir firikik verildi. Ceza vuruşu güzel bir atışla Macar kalesine girdi. Bu gol beraberliği temin etmişti. Macar takımı bu golun yapılması üzerine harekete geçti ve Karşıyaka kalesini bir çember içine alarak mütemadi sıkıştırmağa ve şüt yağmuruna tutmağa başladı. Kaleci Sabahattin fedakâr kurtarışları bir çok tehlikeleri uzaklaştırıyordu. Oyun bu suretle sonuna kadar Macarların hâkimiyeti altında devam ederek 2-2 beraberlikle neticelendi.

İzmirde kükürtçülerin davası

İZMİR, 18. (Milliyet) — Kükürt ihtikârı davasına bugün devam edilmiştir. Bugünkü celsede Hizmet gazetesi başmuharriri ile ticaret odası reisi dinlendi. Daha beş hukuku umumiye şahidinin dinlenmesine karar verilmiştir.

Sabıkalı esrarkeş arkadaşını öldürdü

İZMİR, 18. (Milliyet) — Esrarkeş sabıkalı Sait gece arkadaşları ile Kadifekalede esrar âlemi yaparlarken bir koyun postuna oturma yüzünden kavga ettiği arkadaşı papas İbrahimi öldürmüştür. Esrarkeş katil yakalanmıştır.

Fransada köyler su altında kaldı

BORDEUX , 18. A. A. — Fırtınaların Fransa'nın şimalî garbî kısmında ve bilhassa Basgue eyaletin de pek çok zararlara sebep olmuştur. Birçok köyler su altında kalmış, sürüler, değirmenler seller tarafından götürülmüştür.

YUKARIDA: Zekâî Paşa merhumun eserlerinden mürekkep 10 tablo dün Halkevinde teşhir edilmeğe başlanmıştır. Sergi bu ay sonuna kadar devam edecektir.

AŞAĞIDA: Otobüsçüler (30) kilometreden fazla yol almıya müsaade etmiyen reglâtörlerden dolayı şikâyet etmişlerdir. Belediye bu hususu tetkik etmektedir

Tırpan

Dönen talebe

Esefle haber aldım. Bu haftalar içinde imtihanlarını bitiren lise ve ortamektep talebeleri arasında ikmale ve ipkaya kalanlar sınıfı geçenlerden daha çokmuş.Hattâ Samsundan bir çocuk babasından aldığım mektupta 450 talebeden 225 talebenin ipka, 150 nin ikmale kaldığı ve ancak 75 talebenin sınıfı geçtiği yazılıyor.

Tahsil verimini bu kadar kısırlaştıran sebep nedir!

Tedris usullerinin bozukluğu mu, talebenin tenbelliği mi?

Bu maarifçilerimizin müdebbir bir meslek aşkı ile tetkik edecekleri bir meseledir. Hattâ bir memleket meselesidir.

Bizim tahsil çağımızda sınıfta ipka kalan talebe parmakla gösterilir, âdeta damgalanırdı. İkmale kalan talebe tatil zamanını içinde acı bir ukde ile geçirir, sınıf geçen arkadaşları güler, gezer, eğlenirken o bir köşeye çekilir. Numara alamadığı derse çalışırdı.

Tahsil metodla, devre ile intizamla olur. Hayatın umumî bilgileri birbirine o kadar belirsiz bağlıdır ki aradaki boşluklar ancak muntazam tahsil görmiyenlerin kafasında belli olur. Eskiden lise tahsili görmeden Darülfünuna girenler vardı. Bunlar ellerindeki Darülfünun diplomasına rağmen öyle basit meselelerde aksarlar ki insan hayret eder. Tahsil devrelerini sendelemeden, aksamadan bitiren bir genç ne kadar cerbezesiz olsa gene umumî malûmat noktasından bir varlık gösterir.

Bugünkü tahsil verimsizliğine yukarda işaret ettiğim iki sebebin de tesiri vardır zannediyorum.

Tedris usullerimiz belki de tatbik noktasından talebeyi pek kayıtsız ve lâübali yapıyor. Sonra talebe de bu usulün verdiği serbestî ile kendini havaî şeylere kaptırıyor.

Kimya dersine giren talebenin kafasında o günkü maçın hayali yaşıyor. Ev işleri dersine giren genç kızın hayalinde (Con Barimor)un gölgesi dolaşıyor. Ve bunlar kâfi gelmiyormuş gibi birbirini takip eden tatiller, müsamereler, tenezzühler muntazam tahsil devrelerini kırpa kırpa kuşa benzetiyor.

Genç Maarif Vekili Reşit Galip Beyin, kökü bundan evvelki senelere dayanan bu derde parmak basacağı şüphesizdir.

Tamamile garp istikametini alan maarifimiz yarın için yetiştirdiğimiz Türk yavrularını âvare, lâkayit, havaî olmaktan kurtarmalıdır.

Burhan CAHİT

Bir yıldız geliyor

Meşhur Alman sinema yıldızlarından Evelyn Holtun Bulgaristanda bulunduğu yazılmıştı.

Evelyn Holt, yakında Yunanistana gidecek ve Yunanistandan avdette şehrimize uğrayacaktır. Maruf sinema yıldızına burada bir film çevirmek için teklifte bulunulacağı soylenmektedir.

BORSA

(Iş Bankasından alınan cetveldir)

17 HAZİRAN 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili	96,50	Ergani	19,40
1933 İstikrarı	95.—	Elektrik	—.—
Şark d. yolları	2.75	Tramvay	—.—
D. Muvahhide	54,25	Tünel	—.—
Gümrükler	5,75	Rıhtımı	18,—
Saydi mahî	7.—	Anadolu I	44,35
Bağdat	11.75	„ III	44.—
T. askeriye	7,75	messil	56,20

ESHAM

Iş Bankası Nama		Telefon	13.—
„ „ Hamiline	9,50	Bomonti	21,65
„ „ Müessis	9,50	Terkos	29,50
Anadolu Hisse	102	Çimento	13.—
Tramvay	25,05	İttihat dey	218.0
Reji	51.30	Şark dey.	2.—
Şir. hariye	3,55	Balya	2.50
	15.—	Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prağ	15,93,50
Londra	715	Viyana	4,3775
Nüyork	56,675	Madrit	5,54,75
Milano	9,0575	Berlin	199,375
Brüksel	3,39,67	Viyana	4,375
Atina	80,18	Peşte	3.7825
Cenevre	2,45,30	Belgrat	35
Sofia	68,04	Bükreş	79,97
Amsterdam	11,781	Moskova	10,89

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170	1 Şilin, Av.	25.—
1 Isterlin	720	1 Pezeta	18.—
1 Dolar	173	1 Mark	49.—
20 Liret	220	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	115	1 Penga	30.—
20 Drahmi	25.—	20 Ley	23.—
20 f. İsviçre	815	20 Dinar	57.—
20 Leva	25.—	1 Çernoveç	—.—
1 Florin	84.—	1 Altın	934
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	33.—
		Banknot	2.45

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

İhracat Ofisi

Tüccar muhtelit ofisin kısmen teşkilini istiyor

İhracat Ofisi, Türk - Yunan yeni ticaret muahedesi mucibince İstanbulda teşekkül edecek Muhtelit Ofisin nizamname projesini İktısat Vekâletinin tastikine göndermiştir. Projeye göre, Muhtelit Ofisin beş azadan mürekkep bir idare heyeti olacaktır.

Halen Yunanistana mal gönderen tacirler, ihraç ettikleri malın bedellerinden yüzde otuzuna mukabil bono almaktadırlar. Muhtelit Ofis henüz teşekkül etmediğinden alâkadar tüccar bu bonoları tasfiye edememekten müşteki bulunmakta ve Ofisin bir an evvel kurulmasını temenni etmektedirler.

Buğday fiatları

Bir ay evvel 5 kuruş 17 santim olan buğday fiatleri, borsada bir hafta evvel 5,39 kuruşa çıkmıştı. Evvelki gün borsada 5,30 kuruştan buğday satılmıştır.

Stok olarak 12,200 çuval buğday mevcut bulunmaktadır.

Alınan malûmata göre, son yağmurlardan Trakyada pancar zeriyatı zarar görmemiştir. Alpullu Şirketi, pancar mahsulüne musallat olan haşaratla mücadele etmektedir.

Trakyada, son yağmurlardan buğday mahsulü de zarar görmemiştir. Yalnız bazı yerlerde fazla yağmurların tesirile vaktinden evvel boy atmış arpalar yere yatmıştır.

Şeker çoğalıyor

Ahtî tarifelere giren eşyanın darasız olarak resme tâbi tutulması, üç ay sonra daraların da tahakkuk ettirilecek resimde nazarıdikkate alınması hakkında dün İstanbul Gümrüklerine tebliğat vâki olmuştur. Bunun üzerine gümrüklerdeki sandıklı şekerler tüccar tarafından çekilmiye başlanmıştır.

Emir geldi

Çikolata ve deri fabrikalarının, gümrükten tenzilâtlı tarife üzerinden kakao çekirdeği ve ham ve yaş deri çıkarabilecekleri hakkında emir gelmiştir.

Gaz resimlerinin azaltılması

Gaz şirketleri, oktruva resmine mükabil gümrük rüsumuna zammedilen yüzde on dolayısile, gazın kilosu başına bir kuruş altı santim bindiğinden ve bu yüzden fiatlerin yükseldiğinden ve binnetice istihlâkin azaldığından bahs ile gaz resimlerinin biraz azaltılması için teşebbüsatta bulunmuşlardır.

Çok buğday var

Adanadan gelen malûmata göre, mezkûr mıntakada buğday mahsulü çok iyidir. Bu sene ihraç için külliyetli buğday mevcut olacağı anlaşılmaktadır.

Nekadar afyon var?

Ihracat Ofisinin afyon istihsalâtına dair hazırladığı bir rapora göre, 1 — İzmir, Aydın, Manisa; 2 — Afyon Karahisar, Kütahya, Eskişehir, Konya; 3 — Malatya ve 4 — Kırklareli, Edirne ve Tekirdağı afyon istihsal mıntakalarında 928 senesindeki afyon rekoltesi 281 bin kilodur. 929 da 205 bin, 930 da 342 bin, 931 de 400 bin ve 932 de 123 bin kilo afyon istihsalâtı vâki olmuştur.

Girip çıkan eşya

Tutulan bir istatistiğe göre, 1932 senesinde Samsun limanından 11,357,000 liralık eşya ihraç ve 6,935,000 liralık eşya ithal edilmiştir. Samsundan çıkan bu eşyadan 5 milyon liralığı İstanbula gelmiştir.

Yeni ofisler

Edremitte zeytinyağı, İstanbulda tütün ve İzmirde üzüm ve incir Ofisleri teşekkül edeceği yazılmıştı. Bunlardan mâda Trabzonda da bir fındık Ofisi teşekkül edecektir. Yeni Ofislerin nizamnameleri hazırlanmaktadır.

Vilâyette

Ali Rıza Bey

Vali Muavini Ali Rıza Bey Yalovaya gitmiştir.

Tire kaymakamlığı

Tire Kaymakamlığına Küçükpazar Nahiye Müdürü Muzaffer Bey tayin edilmişti.

Muzaffer Bey Tireboluya değil, Torbalıya tayin edilmiştir.

Tirebolu Kaymakamı Tevfik Beydir.

Sıhhiye tayinleri

Belediye Sıhhî Muayene Komisyonunda bazı tebeddülât ve tayinler olmuştur. Bu meyanda Komisyon Reisi Kamerettin Bey Bakırköy Akliye hastahasnesi dahiliye mütehassıslığına, ve yerine Samsun memleket hastahanesi dahiliye mütehassısı Rıdvan Bey, Komisyon etıbbasından akliye ve asabiye mütehassısı Rifat Bey Gureba hastahanesi asabiye mütehassıslığına, yerine akliye hastahanesi asistanlarından Cahit Bey tayin kılınmıştır.

Yeni bir şirket

Kimyevî gübre fabrikası açmak ve İzmirde de bir şube tesis etmek üzere yeni bir şirket teşekkül etmekte ve muamelesi Ticaret Müdürlüğünce yapılmaktadır.

Belediyede

Açıkta kalanlar

Açıkta kalan müdür ve memurlar tayin ediliyorlar

Oktruva müdürlüğünün lâğvı üzerine açıkta kalan müdür Orhan B. Belediye varıdat müdürlüğüne tayin edilmiştir. Oktruva kontrollarından Necati B. de Kadıköy muhasebeciliğine tayin olunmuştur. Oktruvadan şimdi açılan memur adedi 57 dir. Bunlar da peyderpey tayin edieceklerdir. Oktruva müdürlüğünde 9 kişilik bir heyet işlerin tasfiyesi için mesaiye devam etmektedir. İşlerin sonu on güne kadar alınacaktır.

Belediyede bir çocuk bıraktılar

Dün bir kadın Belediye apteshanesine bir aylık bir çocuk bırakmıştır. Çocuğu bırakan kadın aranmıssa da bulunamamıştır. Belediye bu çocuğu Darülâcezeye göndermiştir.

30 kilometreden fazla sürat

Belediye otobüslerin sür'atini tahdit için reğülâtör kullanmağı mecburî yapmış ve tatbikata girişilmişti. Regülâtörler ancak 30 kilometre sür'atle müsaade etmektedir. Otobüsçüler ahiren Belediyeye müracaat ederek bu kadar sür'atle otobüslerin yokuş çıkamadığını, bunun için de çok benzin yakıldığını söylemişlerdir. Belediye bu şikâyeti tetkik etmektedir. Şikâyet haklı görülürse buna göre bir karar verilecektir.

Kömür depoları kaldırılacak mı?

Mütarekeden sonra Boğaziçinin en güzel sahilleri kömür depolarile dolmuştu. Depolar, Boğazın güzelliğini bozmakla kalmıyarak halkın sıhhatini de tehdit ettiğinden iktısat Vekâleti, bunlar için bir mıntaka tayin eylemişti. Depoların en çok bulunduğu Kuruçeşme sahilleri mıntaka haricinde kalmakla beraber buradaki depolar muvakkat bir zaman için yerlerinde bırakılmıştı.

Son zamanlarda şehirde asrî ve büyük bir kömür deposu yapılması fikri yeniden ortaya atılmıştır. Bu hususta karar vermek belediyeden ziyade iktısat vekâletine aittir. Haber aldığımıza göre iktısat vekâleti bugünlerde kararını verecektir. Ancak belediye İstanbulun müstakbel imar plânının yapılmasına karar verildiği şu günlerde Avrupadan celp edilen şehir mütehassıslarının fikri ve mütaleası alınmadan ve yeri şehir plânında gösterilmeden evvel deponun inşası hususunda istical gösterilmesine taraftar değildir.

Belediye bankası

Bir buçuk milyon lira sermaye ile teşekkül edecek olan belediyeler bankası hazırlığına devam olunmaktadır. Şimdiye kadar belediyelerden toplanan yüzde beşler 1,300,000 lira olmuştur.

Bir buçuk milyonun dolması için 200 bin liranın azami iki aya kadar Belediyeler tarafından tahsil edileceği tahmin olunuyor.

İki ay sonra banka açılıyor demektir. Dahiliye Vekâleti banka talimatnamesini hazırlamıya başlamıştır. Banka Belediyelere vâsi mikyasta kredi açacak ve bu suretle her belediye şehir ihtiyaçlarını kolaylıkla temin edecektir.

Bankanın merkezi Ankarada olacak, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde şubesi bulunacaktır. Müdürlüğüne Dahiliye Vekâleti muhasebe müdürü Isa Beyin tayini söylenilmektedir.

Kısa haberler

Mütehassıs gitti

Ziraat Vekâleti tarafından mütehassıs olarak celp edilen M. Gardner, Ankaraya gitmiştir.

Yunan talim gemisi

Yunanın Aris ismindeki talim gemisi yakında limanımıza gelecek ve buradan doğruca Varna ve Köstenceye gidecektir.

Mahkemelerde

Vazgeçmediler

Zincirleme ve karşılıklı bir hakaret davası

İkinci sulh ceza mahkemesinde garip bir hakaret davası görülmüştür. Davada hazır bulunanlar hem davacı, hem maznun sıfatını haiz bulunuyorlardı. Biribirlerinden davacı idiler. Bunlar Cazibe, Nesime, Mürvet, Samiye, Nebahet Hanımlarla Alâettin, Orhan, İsmail Hakkı Beylerdi. Davanın son celsesinde Alâettin Beyle Cazibe Hanım birbirleri aleyhindeki davalardan, İsmail Hakkı Bey Alâettin Bey aleyhindeki davasından, Orhan Bey İsmail Hakkı Bey aleyhindeki davadan, Nebahet ve Samiye Hanımlar da biribirleri aleyhindeki davalardan vazgeçmişlerdi. Fakat Nebahat, Akile, Nesime Hanımlarla Orhan Bey biribirleri aleyhindeki dâvalardan vazgeçmemişlerdi. Hâ• nin barışma tavsiyesine rağmen gene vazgeçmediler. Muhakeme evrakın tetkiki için başka güne bırakıldı.

Bir katilin muhakemesi

Bundan bir buçuk sene evvel Kasımpaşada arkadaşı Mehmedi öldüren kahveci Kâmilin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Beş liralık bir alacak yüzünden çıkan bu cinayetten başka Kâmilin Karakaç isminde bir şahsı da vurduğu dün mahkemeye ihbar edilmiştir. Kâmil bu ihbarda isnat edilen cürmü inkâr etmiştir. Muhakeme bu cihetin tahkiki için 30 temmuza bırakılmıştır.

Bir birlerinin üstüne atıyorlar

Silivride Halil ustanın evine girerek hırsızlık etmek ve evde bulunanları yaralamaktan suçlu Seyfettin ve Şakir isimli 17 - 18 yaşında iki delikanlının muhakemelerine dün Ağırcezada başlanmıştır.

Her iki suçlu mahkemede kabahati biribirlerinin üzerlerine atmışlardır. Şahitler her iki maznunu hırsızlık ettikleri evden çıkıp kaçarken gördüklerini söylemişlerdir. Muhakeme suçluların sabıkalarının sorulması için başka güne bırakılmıştır.

Beraet ettiler

Evinde kaçak iskambil kâğıdı zuhur eden Kamhi Efendi ile evinde kaçak tütün zuhur eden İzmitin Akmeşe köyünden Hüseyin oğlu Mustafanın muhakemeleri dün adliye ihtisas mahkemesinde neticelenmiş, her ikisinin de kaçakçılık yapmadıkları sabit olduğundan beraetlerine karar verilmiştir.

8 sene hapsedilecek

9 mart 931 gecesi Fatihte Kurşunlu medresede asker Necmiyi öldürmekten suçlu Arifin muhakemesi dün Ağırceza mahkemesinde neticelenmiştir.

Arifin bu cinayeti inkârına rağmen cürmü işlediği şahitlerin ifadelerile sabit olduğundan 8 sene 4 ay müddetle ağır hapse mahkûm olmuştur.

Beraet kararı

Belediye Kadıköy şubei idariyesi muhasebecisi iken 30,000 lira ihtilâs maddesinden tahtı muhakemeye alınan Cemal Bey ahiren Ağırceza mahkemesinden beraet kararı aldığını gazetemize bildirmiştir.

Yunan talebesi

Dün şehri gezdiler, salı günü gidiyorlar

Şehrimizde misafir bulunan Yunan talebeleri Darülfununlu gençlerimizin refakatinde dün Adalarda bir gezinti yapmışlardır.

Yunan talebeleri, bugün de Boğaziçini gezeceklerdir. Yunan talebe grubu reisi M. Karapanos bugün saat 18 de Halkevi salonunda bir konferans verecektir.

Misafir Yunan talebesi salı günü memleketlerine avdet edeceklerdir.

Maarifte

Esaslı şekil

Maarif Vekâleti yeni tedbirler alacak

Maarif Vekâleti hususî mektepler için hazırladığı yeni talimatnameyi ikmal etmiştir. Talimatname tabedilmekte olup önümüzdeki sene başından itibaren tatbika başlanacaktır. Yeni talimatnamede hususî mekteplere talebe alma şartları, imtihan şekilleri kat'i esaslara raptedilmiştir. Öğrendiğimize göre bazı hususî mektepler fazla talebe celbi için imtihanlarda müsamahakâr davrandıklarından bu cihet bilhassa tetkik edilmektedir. Sene sonlarına doğru resmî lise ve ortamekteplerde vaziyeti zayif olan talebe tasdikname alarak hususî mekteplere girmekte ve orada terfii sınıf etmektedir. Bazı hususî mekteplerde doğrudan doğruya sınıf geçen talebe adedinin nazarı dikkati celbedecek şekilde fazla olduğu ve gayet mahdut bir kısım talebenin ikmale bırakıldığı yapılan tetkikat neticesinde anlaşılmıştır. Maarif Vekâleti bu hususları esaslı şekilde halletmek için bazı tedbirler almıştır.

Avni Bey müsteşar olacak mı?

Talim terbiye heyeti azasından Avni Beyin Maarif müsteşarı olacağı söyleniyordu. Bu hususa dair şehrimize bir malûmat gelmemiştir. Avni Beyden dün meseleyi sorduk, böyle bir şeyden haberdar olmadığını söyledi.

Kız kolejinden çıkanlar

Arnavutköy Amerikan erkek kolejinden bu sene 43 kişi mezun olmuştur. Bunlardan 14 ü Türk, 8 i Bulgar, 2 si musevi, 2 si Suriyeli, 7 si Ermeni, 1 i Rus, 1 i Sırptır.

Kolejin kızlar kısmından şahadetname alanlar 31 kişidir. Bunlardan 12 si Türk 9 u Ermeni, 8 i Rum ve 2 si Bulgardır.

İstenografi imtihanları

Aym 22 inci perşembe günü öğleden sonra, Darülfünun Hukuk Fakültesi Doktora sınıfında muhtelif derecede istenografi imtihanları yapılacaktır.

Darülfünunda

Beş profesör

Ecnebi profesörler kimler olacak M. Malche'ın vaziyeti

Darülfünun için beş mütehassıs profesör celbi tekarrür etmiştir. Bu zevat Avrupanın en yüksek ilmî otoriterleri arasından seçilecektir. Bu profesörler beş fakülteye tevzi edilecek, yanlarına ikişer muavin verilecektir. Muavinler takrirlerin tercüme ve izahında yardımcı vaziyette bulunacaklardır. Bu profesörlerle yeni Üniversitenin faaliyete geçeceği 1934 senesinden itibaren mukavele yapılacaktır. Pr. M. Malche Üniversite eminliğini deruhte edecektir. M. Malche'in ayni zamanda Edebiyat fakültesinde bir kürsü işgal etmesi çok muhtemeldir.

Poliste

Üç yankesici

Şerirlerin üçü de yakayı ele verdiler

Polis sıçan Salâhattin, Murat, Şakir, Arnavut Recep isminde üç yankesiciyi yakalamıştır.

Bundan başka Galata'da bir dükkânı 10 kişiye satmak suretile dolandırıcılık yapan Kâzım, Ali, Rıza da yakalanmıştır. Kadıköyünde bir arsayı bir çok kimselere satan dolandırıcı Hüseyin de yakayı ele vermiştir.

Arzuhalciye çatmış

Sarhoş namile anılan arzuhalci Hayri bundan üç gün evvel sarhoşluk ve hakaretten mahkûmiyetini bitirerek hapisaneden çıkmıştır.

Hayri, dün saat onda Adliye önüne gelmiş, bağırıp çağırmış, arzuhalci Celâl, Haydar Efendilere çatmıştır. Arzuhalciler, Hayrinin her gün kendilerinden onar kuruş haraç istediğini söylemişlerdir. Tahkikat yapılıyor.

Yangın başlangıcı

Şişlide Yaninin evinden yangın çıkmış ve söndürülmüştür.

Dut ağacından düştü

Beşiktaşta 8 yaşlarında Muzaffer isminde bir çocuk dün bahçede dut ağacına çıktığı sırada müvazenesini kaybederek düşmüş ve muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

Denizde boğuldu

Istinyede motörcü Salihin oğlu 8 yaşlarında Cafer isminde çocuk dün deniz kenarında oynarken kazaen denize düşüp boğulmuştur. Bir müddet sonra çocuğun cesedi denizden çıkarılmıştır.

Yaralamış

Aksaray'da elli yaşında Fatma Hanım polise giderek bundan 25 gün evvel Mustafanın attığı tabanca ile yaralandığını söylemiş ve tahkikata başlanmıştır.

Geldiği yere gönderildi

Zabıta Rifat isminde birini tevkif etmiştir. Bu adam Sinoba bir kız kaçırmak ve diğer bir cürümden maznunen aranırken ortadan kaybolmuştur. Yapılan tahkikatta Rifatın İstanbula kaçtığı anlaşılarak buraya müracaat edilmiştir. Polis ikinci şube müdüriyeti tarafından yapılan tahkikat neticesinde Rifatın burada saklandığı yer anlaşılmış ve kendisi yakalanmıştır. Rifat mahfuzen Sinoba sevkedilmiştir.

Cemiyetlerde

Kadınlar birliği kongresi

Kongre dün toplandı, yeni idare heyeti de seçildi

Türk Kadınlar Birliği senelik kongresi dün saat 15,5 da toplandı. Kongreye 50 kadar hanım gelmişti. İçtima olduğu için ekseriyete bakılmadan celse açıldı. Divanı riyasete Safiye Hüseyin H. seçildi. Kâtipliklere diğer iki hanım intihap edildi.

Bundan sonra idare heyetinin bir senelik faaliyet raporu okundu. Raporda Birliğin tertip ettiği haftalık konferansların muvaffakiyeti izah ediliyor, şehrimize gelen ecnebî kadın birlikleri murahhaslarile yapılan temaslar ve hariçte toplanan kongrelere giden murahhasların okudukları raporlar anlatılıyordu. Bundan sonra Balkan birliği konferanslarında Türk Kadınlar Birliğinin yaptığı işler işaret ediliyor, Şehzadebaşında açılan kız talebe yurdu, verilen çay, tertip edilen Yalova gezintisi, fakir talebeye edilen yardım vesaire izah ediliyordu.

Raporun okunmasını müteakip hesap encümeni raporu okundu. Rapora göre Birliğin bütçesi 3800 liradır.

Raporların okunmasını müteakip tasvip edildi. Bir âzâ Birliğin bir kütphane tesis etmesini, bir gazete neşretmesini teklif etti. Bu teklifler muvafık görüldü. Gazeteye yazı yazacak azanın listesi tespit edildi ve bu işleri intaç için bir komisyon teşkil edildi.

Bundan sonra yeni idare heyeti intihabına geçildi. Ve neticede Aliye Esat, Lâtife Bekir, Lamia Refik, avukat Rahime, Seniha Rauf, Aliye Halit Fahri, Makbule, Şükufe Nihal, Madiha, Dr. Fatma ve Dr. Pakize hanımlar seçildiler. İdare heyeti bu hafta içinde bir içtima yaparak, reis intihap edecektir.

Kongre münasebetile Reisicümhur Hz. ne, Başvekil ve Meclis Reisi Paşalara tazimat telgrafları çekildi.

FELEK

Mekteplerde oynak sınıflar

Dün, İsviçrenin Zugerberg şehrinde (Montana) Enstitüsü ismindeki mektepten bir mektup aldım. Ne bu mektebin vücudundan haberdardım, ne de mektubu gönderen zatı tanırım. Kim bilir ne gibi bir münasebetle bu zat bana mektebi ve mektepte yaz tatilleri için açılmış olan lisan kurlarını tavsiye ediyor ve bir kaç tane resimli küçük cüzleri de birlikte gönderiyor. Mektebin benden istediği eğer çocuklarını tatil esnasında oraya göndermek istiyen aileler olursa kendilerine malûmat vermek.

Bir ilim vazifesinden velev ki yabancı birisi için bile olsa irkilmek istemediğim için burada bunu yazıyorum. Bu mektebin tatil kurları haftada 72 İsviçre frangıdır. Tahsil ve yemek içmek içinde.. Bu işi yaptıktan sonra asıl yazmak istediğim bahse giriyorum..

Montana mektebi yedi yaşından itibaren lise derecesine kadar talebe alıyor ve yetiştiriyor. Mektep, kendi tesisatının güzelliğini, talebelerin istirahat esbabını anlatırken bir pedagoji bahsine de ilişiyor: diyor ki:

"Mektebimiz oynak sınıf usulünü kabul etmiştir. Bir talebe hiç kendi kusuru olmıyarak falan ve filân ilimlere kabiliyetli olmıyabilir de diger fenlerde ileridedir. Umumî usule göre bu talebenin zayıf olduğu ilimleri kuvvetlendirmek için bir sene daha o sınıfta kalması lâzımdır. Dönen talebenin mutlaka kazandığı ve döndürmek usulünün iyi bir şey olduğu — tecrübeler aksini gösterdiği için — iddia edilemez. Beri taraftan müstait bir talebe sınıfının derslerini, içinden meselâ ikisi müstesna olmak üzere, vaktinden evvel bitirir. İşte bu gibi haller için (Oynak sınıf) usulü tatbik edilmektedir. Talebe ilerilediği ilimlerden sınıf geçiyor.. İlerilemediği derslerde sınıfta kalıyor. Bu suretle meselâ iki ders için bütün sene diger dersleri de tekrar ederek zaman kavbetmesine mahal bırakılmıyor.„

Bir muallim sıfatile, talebeyi yakından mütalea etmiş bir adam sıfatile bu usulün ne kadar haklı ve doğru bir şey olduğunu size anlatamam.. Şahit oluyoruz ki bir kısım talebe meselâ tabiiyata, içtimaiyata çok kabiliyetlidir ve bunlardan çok iyidir. Lâkin riyaziyesi zayıftır. Bu talebe sınıfta bırakılıyor.. Dahası var, meselâ resim dersinden dönen ve bir senesini sırf kürsünün üstündeki maşrabanın kulpunu manazır kaidesine mugayir olarak çizdiği için kaybeden talebeler var. Bu çocuklar bir sene daha ayni şeyleri okuyunca ruhan garip bir tazyık altına giriyorlar. Ve ekseri tembellesiyorlar. Eğer Montana Enstitüsünün kabul ettiği oynak sınıfları biz de az çok bir tahdit ile kabul etsek çocuklarımızı iki hattâ bazan üç sene ayni sınıfta bırakmamış oluruz. Ama bugünkü program, bugünkü maarif sistemi ve bugünkü bütçe ile bu olur mu orasını bilmem.

Bedii bir vahşet!...

Öğreniyoruz ki; bir İtalyalı emprezaryo (impresario) memleket memleket dolaşıyor ve dans (maraton) müsabakaları tertip ediyormuş. Bu müsabakalarda 30.000 frank mükâfat konmaktaysa da İtalyalının beraberinde gezdirdiği ve tabii müsabakaya soktuğu dansörlerden biri daima müsabakayı kazanıyor ve 30,000 frank İtalyalıya kalıyormuş. Dans kolunun içinde bir çift (Milân) şehrinde — dikkat edin! — 900 saat dansederek bir dünya rekoru tesis etmiştir.

Bir diger dansöz Nevyorkta 700 saat dans ederek bir müsabaka kazanmıştır. Vâkıâ bu 900 ve 700 saatler arasında bir çeyreklik, yarımşar saatlik istirahat zamanları var. Bu esnada dansörler hemen uyuyorlarmış. Lâkin ne olursa olsun, para kazanmak için bir adamı 900 saat dansettirmek ve böyle bir şeyi para verip seyretmek vahşet değil midir? Bunlar hayvan olsalar muhakkak Himayeihayvanat Cemiyetleri müdahale ederlerdi!

FELEK

Evkafta

Kadrolar

Hâlâ gelmedi, bazı değişiklikler var

Evkaf Müdürlüğünün kadrosu henüz gelmediği için memurlara haziran maaşları verilmemiştir. Kadroların bugünlerde gelmesi beklenilmektedir. Yalnız ufak tefek bazı tebeddüller olmuştur. Ankarada bulunan evkaf memurlarından bir kısmı İstanbula ve İstanbulda bulunan memurlar da Ankaraya tayin edilmiştir.

Varidat Müdürü Hilmi Beyin Hesap İşleri Müdürlüğüne, Hesap İşleri Müdürü Şakir Beyin de Varidat Müdürlüğüne becayişleri yapılmıştır.

Üç aylıklar

Evkaf Müdürlüğü eytam, eramil ve mütekaitlerin üç aylık maaşlarının tediyesine bugünden itibaren başlıyacaktır. Maaşlar Üsküdarla Merkezden verilecektir.

Fenerbahçe sürek avı

Isviçre sefiri Hz. nin ve Pr. M. Malche'in iştirak ettikleri Yalova sürek avı Fenerbahçe klübü avcılık şubesi tarafından tertip edilmiştir.

SANAT

Sami Beyin yeni resim hakkındaki mektubu..

Sami Bey buyuruyorlar ki: Vâ - Nû. B. siz yeni şiiri anlattınız."Yeni resim"in sırarını herkes anlayamıyor. Bunun ne olduğunu da ben izah edeyim de okurlarınız meraktan kurtulsunlar. Güzel bir vait. Aman ne iyi.. Gün geçtikçe dünyayı saran bu yeni sanat âleminin ne olduğu anlaşılacak. Hattâ onun sırlarını da öğrenmiş olacağız diye seviniyorum.

Sami Bey (Avrupa deyince gözümüzde büyütmiyelim) diye başlıyorlar. Moda kuklalarından, resimden anlayanların nisbetinden, simsarlardan, spekülâsyondan bahsediyorlar. Fakat yeni resmin ne olduğuna dair bir kelime yok.

Biz okurlar da ne kadar sabırsızızdır Muharrirlerin, esas fikre geçmeden bir az malûmat vermelerini çok buluruz.

(Yalnız çok şükür artık saffet havasını isnat eden bu fena cereyan tamamen tarihe karışmış). Sami Bey acele ediyorlar. Daha modernizmin ne olduğunu anlatmadan.. Onu tarihe karıştırmak fakat modernizmin bütün dünyayı her gün daha ziyade sardığını bir Rus ressam arkadaşım daha dün Paristen bana yazıyordu.

Kendi kendime kim bilir muharrir meseleye belki tersinden başlamıştır ve birdenbire esas fikre geçecektir, diyorum.

(Mukallitler klâsik sanatın ne olduğunu bilmedikleri için).. Hiç olmazsa (resimde klâsizm) in ne olduğunu öğreniriz demeye kalmıyor. (Bu işin peyamberlerinden Pikasso Louvre'de kopya yapıyormuş). Louvre'de koyya yapmak acaba yeni resmiciliğe mani bir şey miymiş. Matisse'in Louvre'de bir iki düzüne tablo kopya ettiğini herkes bilir. Fakat Matisse yine koyu moderndir Büyük Cézanne Delacroix'yı, Coot'yu kopya ederek başlamadı mı.

İlâhi Maneh, Titiano'lardan kopya yaparak yükselmedi mi? Mektubun yarısını geçiyoruz. Daha yeni resimden bahis yok. Meraktan çatlıyacağım.

Yine kabahati kendimde buluyorum; bir takım muharrirler meselenin etrafında dolaşır gibi görünürler. Ve okurlara hiç ummadıkları bir yerde bir şimşekli cümle içinde her şeyi aydınlatırlar.

Sami Bey diyorlar (Paul Signac Efendi Monparnastaki modernistlerin lâfını bile ağzına almıyormuş). Tuhaf şey. Bir az evvel tarihe karıştığını söylediği cereyanın mektepleri demek hâlâ Monparnasta harıl harıl çalışıyormış.

Paul Signac gibi (Seurat) nın fantazik mukallidi bir ressam da onların lâfını artık ağzına almıyormuş. Bu, ne ifade eder a Sami Bey.

Biz Pariste neler işitmedik Ozenfant, André Lhote'un modernizmini çekiştirir. Fakat Lhote Ozenfant kadar modern değildir. Cramai, koreksiyonunda klâsiktir. Fakat yaptığı sıfatı belki bilirsiniz.

Vlamink Matis için neler söylemedi. Hem Vlamink endepandanların endeandanıdır. Ne Louvre müzesine ne resim sergilerine bir adım atmaz.Büyük bir ressamdır da. Fakat biz onun bir cümlesini ele alıp ta modern sanat öldü ölüyor. Matisse tarihe karıştı diyebilir miyiz. Ve dersek gülünç olmaz mıyız? Bunlar yeni şeylerdir. Siz hiç olmazsa Delacroix ile İngres'in münakaşalarını okuyunuz. Fakat Delacroix'nın İngres hakkın da ne kadar aldandığını Louvre size söyliyecektir.

Sami Bey söyliyorlar, Paul Signac Efendi talebelerinden birine demiş ki: (Sanatkâr olmak için realist olmak....) okurun merakı artıyor. Resimde realizm... (Bunun için de tabiat mektebinin! en sadık bir talebesi olarak çalışmak lâzımmış) Tabiat mektebinin de ne demek.. Acaba Naturaliste'ler gibi mi demek istiyor.

Resimde realizm ile naturalizm arasında ne fark var? Yoksa klâsik mi demek isteniliyor. Sami Bey bunu da izah etmiyorlar. Okurun resim hakkında az çok bir fikri varsa onlar da karma karışık oluyor. Ve muhakkak kendi kendine şöyle söyleniyordur: (Aman bu ne karışık, anlaşılmaz ve sonunda izmleri çok bir sanat imiş).

Sami Bey uyduruyorlar (Görülüyor ki bu işin kodamanları Lejiyon Dönörleri takıp..) Bu işin kodamanları da kimler?

Sami Bey artık atıyorlar. (Louvre'lerde, Lüksenburglar'da, Gran Paleler'de altın tahtlara kurulduktan sonra..) Eh artık bu kadarına da tahammül edilmez.

Louvre müzesinde bilâ fasıla dört ay çalışmış ve üç buçuk senenin her Pazar gününü Louvre müzesinde geçirmiş bir ressam sıfatiyle diyebilirim ki Louvre müzesinde hayatta bir ressamın eseri yoktur. Galiba Sami Bey bunu bilmiyorlar.

Bir sanatkâr isterse dâhî olsun, ölmeden onun hiç bir eseri Louvre'ün eşiğinden bir adım içeri atamaz. Louvre'ün en yeni eserleri Salle Nouelle'dedir Ve en son eserler Claude Monet'nindir. Ve en ufak yaşlı eser de yine Monet'nin La fenme à l'ombrelle'idir.

Insana bir şüphe geliyor. Yoksa Sami Bey İmpressionniste'leri de moderniste'lerin arasına mı karıştırıyor. Fakat yeni, resme başlıyanların bile bildiği bir şeyi Sami Beyin bilememesini kabul etmek te güçtür.

Sami Bey savuruyorlar: (Bu ressamlar artık insafa gelerek el birliğile millî sanatlarını kurtarmıya çalışıyorlar). Acaba Fransızların millî sanatları da hangisi?

Bonnat'nin, Eçeverelerin, yoksa Marcel Lenoire'lerin sanatı mı? Bu cümlede de hiç bir fikir ışığı yok.

Eyvah mektubun bitmesine sekiz satır kaldı. Hâlâ yeni resim nedir? e cevap tek kelime geçmedi.

Sami Bey hikâyeye başlıyor. Pariste üç dört gün kalışı esnasında endöpandanların sergisini gezdiğinden bahsediyor. Endöpandanlar acaba modern midirler? Al sana bir süal daha.

Son bir ümitle mektuba devam. Muharrir belki bir özlü cümle içinde modern resmin esrarını ışıklandıracaktır.

(Teşhir edilen eserlerin yüzde sek sen beşi ağır başlı resimlerdi). Ağır başlı resim de ne demek oluyor. Klâsik demek istiyorlar galiba... O halde endöpandanların sergisinin yüzde seksen beşi klâsik ise cereyan hiç te fena değilmiş demektir. Geriye yüzde on beşi kalıyor ki her hangi bir serginin eserlerinin yüzde on beşinin fena olması o kadar şikâyet edilecek bir hal değildir. Bunlar da Sami Beyin hiç beğenmediğine veya anlamadığına göre Ultra moderne olsa gerek ve Sami Bey belki bunlara hezeyan diyorlar., öyle değil mi Sami Bey. Fakat anladıklarınıza ağır başlı, anlamadıklarınıza hezeyan derseniz dünya resim sanatını Sami beyin anladığı modernizm, Sami Beyin anlayamadığı için hezeyan dediği modernizm diye ikiye ayırmak lâzım, o halde anladığımız modernizm yaşayor da anlamadıklarınızı mı mezara gönderiyorsunuz. Bir türlü anlatamıyorsunuz ki...

Kaldı ki anlaşılmıyan şeylere hemen hezeyan demek basit bir izah şeklidir.

Sami Bey diyor: (Hele bu dünya buhraniyle resimde modernizm yirmi senelik acı bir tecrübe olarak tarihin köhneler mezarlığına gömülmüştür). Eyvah.

İşte yeni resmin sırlarını izah etmeyi vadeden mektup bu şekilde bitti.

A Sami Bey biraz da okurların sabır ve tahammül kabiliyetlerini düşünsenize de matbuat sütunlarında ikide bir böyle şeyler yazmaktan vazgeçseniz ne olurdu?

Söz aramızda Sami Bey. Biz sizi tanırız. Siz daha klâsik bir tablonun neden klâsik olduğunu izah edebilir misiniz? Nenize lâzım modern resmin esrarı gibi anlamamaya mahkûm olduğunuz çok nazik bir işe karışmak. Yeni resmin ne olduğunu öyle (kündeden atmak, kodamanlara nişan taktırmak, paydos borusu çaldırmak) gibi kahve edebiyatiyle izah edilmekten çok uzak, güç, ve ince bir estetik işidir.

Eğer bir daha kısmet olur da Parise giderseniz size tavsiyem modern ressamlarla görüşünüz, hiç olmazsa bir modern atelyeyi geziniz, büyük hocaların iki koreksiyonunu dinleyiniz.

Hayat yürüyor, onun yeni telâkkileri yeni yeni ufuklara atılıyor. Bu beşerî hamleyi görmek lâzımdır.

Eğer bu dediklerimi yapmaz ve modernizmi anlamamakta inat ederseniz her gün biraz daha ufukları saran bir yeni sanat cereyanı sizi ve sizin gibileri mazinin köhneler mezarlığına yollamakta gecikmiyecektir.

Hâmit NEJDET

Dil anketinin ikinci safhası yakında başlıyor..

Yeni listeler nasıl neşredilecek?

ANKARA, 18. A. A. — T. D. T. cemiyetinden :

Karşılıklar anketinin ikinci kısmı başlamak üzredir. Anketin birinci kısmında olduğu gibi, bu ikinci kısmında da her gün birer liste verilecek, bu listeler Anadolu Ajansı, radyolar , gazete ve mecmualar taraflarından neşredilecektir.

Her gün verilen listelerde yazılı sözlere karşılık bulanlar, bul dukları karşılıkları liste liste gazetelere, yahut doğrudan doğruya cemiyet merkezine gönderebilirler. Gazeteler kendilerine gelen karşılıkları neşrederlerse bunların bulunduğu gazete sayısını fazla, yahut geç gelip koymadıklarının da asıllarını cemiyet merkezine göndereceklerdir.

Toplanan karşılıklar cemiyet merkezinde sıralanacak klavuz komisyonu tarafından elenerek klavuza konulmak üzre umumî merkez heyetine sevkedilecektir.

Anketin birinci kısmında gerek halkın, gerek matbuatın gösterdiği istekli çalışmadan cemiyetimiz büyük bir sevinç duymaktadır. Dil özleştirme işinde candan çalışan bütün yurttaşlara teşekkür ederiz.

İkinci kısımda da gene bu isteğin ve çalışmanın görüleceğinden de eminiz.

Açık sütun

Aka Gündüz'e cevap

[Aka Gündüz'ün Yeşilhilâlcilere ve bu meyanda Mazhar Osman ve İbrahim Zati Beylere hitap eden bir fıkrasını neşretmiştik. Bu münasebetle doktor İbrahim Zati Bey gazetemiz vasıtasile Aka Gündüz Beye cevap veriyor.

Bu cevabı olduğu gibi neşrediyoruz:]

Aziz hemşerim.

— Çocuk bahçesi — günlerinden beri yazılarınızı seveseve takip edenlerdenim. İçinde cidden hayranı olduğum pek çok eserleriniz var. Aksi tesâdüf olarak bu kadar seneden sonra benim de ismimin geçtiği dünkü yazınızı ancak bugün gösterdiler. Okudum. Evvelâ Türk diline bu kadar güzel ve uygun gelen buluşlarınızdan dolayı sizi samimî olarak tebrik edeyim. Doğrusu bu hususta çok muvaffak oluyorsunuz.

Sonra da hiç suçumuz yokken bu kadar haksız hücumu niçin yaptığınızı müsaadenizle sorayım? Meğer biz içki içilmemesini isterken ne şatafatlar, ne tehditler, ne haram ve ahretlerden ve yasaklardan demvuruyormuşuz da haberimiz yok!!

Şatafatlar ve tomturaklardan bahsederken bir şeyin ne kadar aleyhinde söylenirse onu bir nevi övmek olur diyorsunuz ve sekiz on senedenberi açılan bu cılızı mücadeleden sonra pek çoklarının içkiye başladıklarını da ilâve ediyorsunuz.

Bizim elimizde damla damla birikerek büyümek istidadını gösteren bir suyolu gibi içmiyeceklerine şeref ve namusları üzerine söz vererek iltihak edenlerle adedi artan bir Türk gençliği kümesine ait rakamlar ve istatistiklerimiz var. Bu mücadeleden sonra içkiye temayülün arttığını söylediğinize göre şüphesiz sizin de istinat ettiğiniz esaslar ve rakkamlar var. Bu rakamlar varsa buna karşı kim ne diyebilir? Nihayet iş olacağına varır. Tehditlerimiz varmış.. Bu güzel vatanda, devamı ve kökleşmesi için canla başla uğraşılan Cümhuriyet Türkiyesinde tehdit kimin haddidir? Ve ona kimin hakkı var? İçinde tam mânâsile okumuş kimseler dolu olan Yeşil Hilâl Cemiyetinde tehdit kelimesinin asla yeri yoktur. Ancak irşat kelimesi için geniş bir yer açılmıştır.

Haramlara ve ahretlere gelince: Cemiyet bütün neşriyatında ve konferanslarında haramlara ve ahretlere karşı tamamen lâkayit kalmış daima ilim ve hakikat güneşine dayanmıştır.

Yasaklardan bahsediyorsunuz. Hayır.. Türkiye içki düşmanları içki yasağının tamamen aleyhindedir.Daha uzun seneler böyle bir yasağın hiç bir memlekette realize olacağı kanaatinde değiliz.

Sevgili Aka Gündüz Bey.. Yazınızın sonunda yeni işittiğim bir (tost) tabiri kullanarak bizim şerefimize kadehinizi kaldırıyorsunuz. Mersi.. Fakat Aka Gündüz'ün inkılâp ve mücadeleci ruhunun mütemadiyen inkişafı ve kıymetli yazılarınızın daha parlak ve muvaffakiyetli bir surette devamı için kadehin kaldırılmasını değil kırılıp ortadan kaldırılmasını istemek te bizim hakkımızdır. Bu bir suç ise kabul ediyoruz.

Derin saygılarım

Dr. İbrahim ZATİ

Şeref ihtifali bugün

Geçenlerde vefat eden sporcu Şeref için bu akşam saat 17,5 da Halkevinde bir ihtifal merasimi yapılacaktır

* * *

Beşiktaş Jimnastik Klübü Riyasetinden :

19 haziran pazartesi günü saat 17,30 da İstanbul Mıntakası İstanbul Halkevinde merhum Şerefin hatırasını tazizen bir ihtifal tertip ettiğinden bütün klüp azâsının bu içtimada hazır bulunmaları tebliğ olunur.

* * *

Beşiktaş Jimnastik Klübü Riyasetinden :

Şeref'in hazin ufulü müvacehesinde bizim gibi sızı duyan birçok yüksek ze vattan memleketin her köşesindeki Spor klüplerimizden Şeref'i ve Beşiktaşı seven bir çok kardeşlerimizden bini mütecaviz taziyet telgrafı ve mektu bu aldık ve almaktayız. Bu kadirşinas insanlara ayrı ayrı cevap vermeye şu teessürlü günlerimizde maddî imkân bulamadığımızdan muhterem gazetenizin samimî teşekkür ve minnet hislerimize tercüman olmasını istirham eyleriz, Efendim.

Takdir

Tayyare Cemiyeti Istanbul şubesine merbut Eminönü nahiye şubesi reisi Hacı Lûtfi ve azadan Kemal ve Zeki beyler Cemiyet varidatının tezyidi hususundaki gayret ve faaliyetlerinden dolayı Cemiyet umumî merkezince birer takdirname ile taltif edilmişlerdir .

İş ve İşci

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

Macar gazuşen makinistliği ve bilûmum traktörlerden anlar üç makinist iş aramaktadır, 45 lira maaşla her tarafa gideriz. Milliyet R. N.

Kâtibe aranıyor

Bir hastahane için usulü defteriye Vakıf bir kâtibeye ihtiyaç vardır. Taliplerin Sultan Hamamında 18 numerova müracaat etmeleri. (4658)

KULAK MİSAFİRİ

Kargayı bülbül diye satanlar

Şu İstanbulda, kendi adile anılan on meyva bulabilirseniz aşkolsun derim size. . .

Siz, hiç "kirez,, diye bağıran bir satıcıya rastladınız mı? Mutlaka "Dallara bastı!,, diyecek. Çilek yerine avaz avaz «Arnavutköy» diye haykıracak . . .

İstanbulda hiyar yahut salatalık yoktur. "Çengelköy" vardır.

Birisi «Çiy bal» dese, hemen dut tan bahsedildiğini anlarız. Sıcak bir yaz günü, sokakta "kurabiye! Hay gidi kurabiye hay!. . ,, nârasını duyunca karpuzcunun geçtiğinde hiç şüphemiz olmaz.

Bu satıcının alıcıya karşı bir nevi yarenliğidir. Teşbih ve istiare bahsini yalnız eski edebiyat kitaplarından değil, satıcıların ağzından da dinlemeli. . . Portakala niçin kayısı, kayısıya neden dolayı "Şam,, denildiğini gidip onlardan sormalı. . .

Geçen gün, bir büyük bakkaliye mağazasında şöyle bir etiket gözüme ilişti:

— "Siyah havyar!,,

İğilip baktım; bildiğimiz âdi zeytin. . . Yanımdaki arkadaşa sordum:

— Millet kütüphanesinde "Tarifnamei İstanbul,, ismindeki el yazması kitabı gördün mü?

— Hayır!

— Çok doğru söyliyor bu kitap..

— Neden anladın?

— Bir yerinde aşağı yukarı şöyle yazar:"Beldei İstanbul dedikleri bir turfa şehirdir ki misli cihanda yoktur. Âdeme burada kargayı bülbül, merkebi düldül diye satarlar. . . ,,

Ve "Siyah havyar,, etiketli zeytini göstererek ilâve ettim:

— İşte ispatı. . .

M. SALÂHADDİN

Karı şikâyetleri

İstanbul Belediyesi hududu dahilinde hontrolsuz köy!

Emirgân, Uluköy ve Rumelihisarı maalesef çok acımacak bir haldedir. Boğaziçinin bu kalabalık ve şirin köyleri Rumeihisarında kârıkadîm ve hiç bir şeraitisıhhiye ve fenniyeyi cami olmıyan bir fırının inhisar altına aldığı ekmekleri yemek mecburiyetindedir. Sarıyer Belediyesinin kontrolünden tamamen uzak kalan ve narhtan da yirmi para fazlasına satılan bu ekmekleri bütün halk yemek mecburiyetinde kalmaktadır. Halbuki ekmekçilik nizamnemesinin sekizinci maddesine nazaran her fırın kendi mıntakası dahilinde küfelerle ekmek satmak veyahut tayin edilecek mahallerde bir şube açmak mecburiyetindedir. Buna da hiç riayet olunmamaktadır. Sarıyer Belediyesinin bu vaziyete artık meydan vermemesi lâzımdır.

Uluköyün bakkallarına gelince bunların çoğunun ihtikâr yapmaları, bozuk mevadıgıdaiyeyi satmaları belediye kontrolünden azade bulunduklarına bir delildir. Geçenlerde bakkaldan birisi zeytinyağı almış ve bu yağla pişirdiği yemeği dökmiye mecbur olmuştur. Zeytinyağı yerine kimbilir nasıl bir yağ verilmiştir? Üç dört kontrol neticesi ve halktan vâki olacak tahkikatta bunların birer hakikat olduğu derhal tezahür edecektir. Her halde bu mıntakada belediye gayrete gelmelidir. Acele ve devamlı icraat bekliyoruz.

Uluköy sakinlerinden
ALİ

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
3262

Göz Hekimi
Dr. S. Şükrü
Birinci sınıf mütehassıs
(Bâbıali) Ankara caddesi No. 60
3263

DOKTOR
Hafız CEMAL
Dahiliye hastalıkları mütehassısı
Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5 e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul: 22.398.
3261

HİKÂYE

Sakladığım sır

"— Çocuklar bu Muhsine dikkat edin. Ben onun halini hiç beğenmiyorum.,,

Bunu ne kadar çok, kaç defa söyledim.

Belki herkes te bu fikirdeydi. Fakat ben onun son zamanlardaki gayritabiiliklerini büyük bir dikkatin çerçevesi içinde tutuyor ve fırsat buldukça etrafındakileri ikaz ediyordum. Başkalarını bilmem. Belki bu endişemde ben yalnız değilimdir.

Biliyordum ki günün birinde bu mahzun ve gamlı çocuk, içine biriktirdiği gamla bir gün taşacak ve infilâk edecek. Coşacak, patlıyacaktır. Biliyordum ki insanlar etrafındaki hâdiselere karşı ne kadar metanet ile mücehhez olsalar da, lâkayt görünseler de, içlerinden, içlerinin en derin bir köşesinden o hâdiselere, felâketlere gizli bir bağla bağlıdırlar. Yüzlerinde silik bir endişe, gözlerinde melânkoli, gönlünde tevekkül. Fakat içleri doludur, kabarmıştır. Hâmidin dediği gibi:

"Dışı sükûn ile mâli
Derunu mahşerdir.,,

İşte Muhsin, Celilenin ölümünden sonra, bu garip insanlardan biri oldu.Yarabbi bu kadar şen,bu kadar şakrak, bu kadar içi bol şetaretle dolu insanın birden bire böyle kapanıverişi, böyle sönüverişi feci oldu.

— Yahu çocuklar Muhsine dikkat edin. Ben onun halini hiç beğenmiyorum.

Hepsine söylerim.

Dün gece Muhsin odasında yalnızmış. Evdekiler, onun odasından mırıltılar geldiğini işitmişler. Muhsin konuşuyor. Fakat Muhsin yalnız. Kiminle konuşabilir. Küçük kardeşi Nüveyre terliklerini çıkarmış, ayak parmaklarının uçlarına basarak merdivenleri çıkmış. Muhsinin kapısının önüne kadar hiç pırtırtı yapmaksızın yürümüş, sağ gözünü anahtar deliğine uydurarak odanın içine bakmış. Nüveyre'nin anlattıklarına göre bu odanın içi esrarengiz bir haldeymiş. Kaç gündür odasına kimseyi sokmıyan Muhsin odanın ortasında ayakta duruyor, karşısındaki koltukta bir hafta evvel ölen, gözyaşlarile bütün Göztepe halkının mezara kadar teşyi ettikleri Celile karşısında. Ve Muhsin Celile ile konuşuyor, yerde bir takım kâğıtlar, atılmış kadın elbiseleri.

Nüveyre merdivenleri dörder dörder atlıyarak soluğu aşağıda kendisini bekliyenlerin yanında almış. Kalbi çarpıyor. Yüzü sapsarı.

— Ne oldun Nüveyre.

— Hiç!.

İşte Nüveyreden alabildikleri havadis bundan ibaret.

Ertesi gün Nüveyre erkenden bana geldi. Titriyordu.

— Amca, fenayım. Diye bu hikâyeyi anlattı.

İnanılmıyacak şey ve:

— Kuzum amca, kimseye söyleme. Diye bana sıkı tembih ediyordu. O kadar korkmuştu ki şaşkınlığından arkasındaki blûzu ters giymişti. Onu aldım. Eve götürdüm. Teselli ettim ve kimseye söylemiyeceğimi vadettim. Ve o gece:

— Nüveyreyi bize götürdüm. Onun yerine de ben geldim, dedim. Yemek yedik. Radyo çalacak oldum. Muhsin istemedi. Rica etti. Kapadım. Biraz gazete okuduk. Belki üç satır konuşmadık. Herkes odasına çekildi. Ben de.

Evdekilerin uyumasını bekledim. Köşktekilerin ses sadası kesilince sofaya fırladım. Bahçe üstündeki pencerelerden baktım. Yukarı katta, Muhsinin odasında ışık vardı. Yavaşça merdivenleri çıktım. Muhsinin odasından bir fısıltı bir mırıltı geliyordu. Yavaşça kapıya yaklaştım. Sağ gözümü anahtar deliğine uydurdum. Odadan içeriye baktım. Hayret!. donakaldım. Nüveyrenin hakkı varmış. Evet, sarahaten Muhsin odanın ortasında ayakta duruyor ve Celile karşısında. Konuşuyorlar. İnanılacak şey değil. İnsan bu levha karşısında aklını kaçırabilir. Ürktüm. Deheşt içinde odama döndüm. Düşündüm düşündüm. Yarım saat mi, bir saat mi öylece koltuğa gömülmüş, kalmış bir vaziyette idim. Birden kendimi ve cesaretimi topladım. Evdekilerini uyandırdım. Muhsinin odasına çıktık. Kapıyı vurduk. Muhsin kapının sürgüsünü açtı. Odaya girdik. Gerçi oda perişandı. Her tarafı aradık. Celilenin orada biraz evvel varlığına delâlet edebilecek bir emareye tesadüf edemedik. Muhsin bütün bu taharriyat bittikten sonra, biraz evvel Celilenin oturduğunu gözlerimle gördüğüm koltuğa yığılarak hüngür hüngür ağlamıya başladı. Teselli etmek istedik. Mümkün olmadı. Sabaha kadar köşkün odalarını sofalarını dolduran hıçkırık seslerini dinledik.

Şimdi siz soracaksınız. Peki, Celile ne oldu?

Onu ben de bilmiyorum. Bunu üç senedir Nüveyre ile benden başka kimse de bilmiyordu. Kimseye söylemedik. Şimdi bu sırrı size tevdi ediyorum ve biliyorum. "Hayalet,, diyeceksiniz. «Hortlaklara inanmak safdilliktir» diyeceksiniz biliyorum. Fakat şurasını da biliniz ki bir hafta evvel ölen Celile Muhsinle odada karşı karşıya konuşuyordu. Aradan üç sene geçti, hâlâ hatırladıkça tüylerim ürperir. Siz ister inanınız, ister inanmayınız.

RADYO

Bugünkü proğram

İSTANBUL :

18	den	18,30	kadar	Gramofon
18,30	„	19	„	Fransızca ders (Müptedilere mahsus).
19	„	19,45	„	Saz (Hikmet Riza hanım).
19,45	„	20,30	„	Saz (Zeki Bey)
20,30	„	21,30	„	Safiye Hanım ve arkadaşları.
21,30	„	22	„	Gramofon.
22	„	itibaren Ajans, Borsa haberleri ve Saat ayarı.		

Ankara, 1538 m.
12,30 : Gramofon.
18, : Flarmonik orkestra: Berlioz ouverture Garnavale Romain Leopold Fantaisie Souvenire D'athen D'Ambrosio Istand de Rêve Glazounow valse Fantastique
18,45 : Alaturka saz.
19,30: Gitar solo (Sadrettin B. tarafından).
20, : Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1441 m.
8,05: Cmnasitik. 8,15: Plâk. 13,10: plâk. 16: plâk. — Haberler. 18,20: Oda musikisi. 18,45: 45: şarkılar. 19,35: Piyano konseri. 20,45: Lemberg'ten Muhtelif. 21,05: (Dragonalı ve Prensez) ismindeki Oskar Strauss'ın opereti. 23,05: Dans musikisi.

BUDAPEŞTE, 550 m.
21,15: Macar besteleri, Şarkılar. 22,35: opera takımının oda musikisi konseri. 23,45: Sigan musikisi.

VİYANA, 518 m.
20,15: Askerî musiki. 20,45: Haberler. — askerî konserin devamı. 21,35: Haftanın föytonu 22: Orkestra konseri 23,35: İtalyanca Avusturyaya dair konferas. 23,45: Plâk ile dans musikisiki.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA
21,05: Haberler. — Plâk. 21,35: Temsil (piyes). 22: Oda musikisinden mürekkep taganili konser. 23: Karışık konser.

PRAG, 488 m.
20,25: Neşeli müsahabe ve saire. 21,35: İsveç halk şarkıları.

BÜKREŞ, 394 m.
13: Haberler. 14,20: Hafif musiki. 14,20: Hafif plâklar. 18: Cazband. 20: Ders. — Plâk. 21: Oda musikisi. 21,35: Piyano müameresi. 22,20: Continental kahvesinden naklen konser.

Fatih Mal Müdürlüğünden:

Mahlûl Emlâkten çarşambada koğacı mahallesinde beyceğiz sokağında 29 No. lu hanede satılacaktır. Kıymeti sekiz liradır. 1 Haziran 933 tarihinden 25 Haziran 933 tarihine kadar yirmi beş gündür müzayededededir. Taliplerin 25 Haziran 933 tarihine müsadif pazar günü saat onda Fatih Malmüdürlüğüne müracaatları. (2583)

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"tir

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava bulutlu ve fasılalı olarak yağmurlu devam edecektir. 18-6-933 tarihinde hava tazyiki 752 milimetre, en çok sıcaklık 25 derece, en az sıcaklık 21 derece idi.

MEMLEKETTE

Müşkül vaziyet

Adana müstahsiline yardım isteniyor

ADANA 14 — Adana mıntakasında ekinler biçilmiş, harmanlar dövülmeğe başlanmış ve mahsul piyasaya çıkarılmıştır. Bu senenin feyiz ve bereketi her ne kadar memnuniyete şayan ise de bu bolluk zürraın yüzünü güldürememiştir! Çünkü ekin piyasası çok düşkündür. Mersinde arpa piyasası 90-95 paradır. Buğdayı ise alan yoktur. Ancak memleket dahilinde perakende olarak 3 kuruşa satılabilmektedir.

Bunun birinci sebebi ihracatın olmaması ve ikinci sebebi de memleket dahilindeki fabrikaların müstağni davranarak halkı muztar bir hale getirdikten sonra mahsullerini yok pahasına ellerinden almak için fırsat beklemekte olmalarıdır!

Bu fabrikaların yüzünden pamuk piyasasının da ayni vaziyete düşeceği anlaşılmaktadır. Zürra bu vaziyet karşısında ne yapacağını düşünmekte ve hükûmetimizden bir çare beklemektedir. Halk yegâne istinatgâhı olan mahsulünün bu kadar insafsız bir piyasa ile karşılanmasında ümitsizliğe düşmüştür!

Burasının da mübayaa mıntakasına ithali melhuz felâketin önünü almak için en birinci çare olduğunu söylüyorlar. İktısat vekâletinin icap eden tedbirleri alacağı şüphesizdir.

Adana gazeteleri çifçinin vaziyeti hakkında uzun makaleler neşrederek hükûmetin bir an evvel tetkikat yaptırmasını temenni ediyorlar.

Çankırıda inşaat

ÇANKIRI, (Milliyet) — Şehrimizde inşaat hayli ilerlemektedir. Bir kısmı ev yaptırmaktadır. Bir kısmı dükkân yaptırmaktadır. Mahalle araları çarşılarda görülen bu inşaatın belediye kanunu mucibince inşaatın etrafı tahta ile çevrilmiyor Yerler kazılırken, duvarlar yıkılırken çıkan toz herkesi rahatsız ettiği gibi çarşılarda yenecek sebzeler de toz içinde kalmaktadır. Diğer taraftan inşaat malzemetaş, kum, ağaç caddelerin ortasına konularak geçilecek yol kalmıyor. Yağmurlu günlerde her yer bataklık içinde kalmaktadır.

Çankırı treni ve kamyon

ÇANKIRI, (Milliyet) — Çankırı Ankara treni iki senedenberi yolcu almaktadır. Haftada 3 gün gelip 3 gün gitmektedir. Bu iki sene zarfında trenin kamyonlar kadar yolcu taşıdığı görülmemiştir. Tarifesinin ağırlığı her şeye rağmen yolculara kamyonu tercih ettirmektedir.

Üçüncü mevki 360 kuruş olan tren otobüslerden üç misli pahalı demektir. Buradan Ankara otobüslerle bir lira iken ve azamî beş altı saatte varmak kabildir, bundanböyle haman herkes otobüssü tercih etmektedir. Ve yevmiye Ankaraya 2 kamyon gitip gelmektedir. Taşıdığı eşya da o nisbettedir.

Trenin bu tarifesi karşısında bittabi kamyonlar rağbet kazanmaktadır.

Otobüs işletilecek

İZMİR, — İstanbuldan şehrimize dört otobüs daha getirilmiştir. Bunların Konaktan Şehitlerdeki Taş iskeleye kadar işlemesi için belediyeden müsaade istenmiştir. Halbuki rıhtım tramvayları şirketi müdürlüğü imtiyaznamesindeki kayıtlardan bahisle Kordonda yalnız rıhtım tramvaylarının işliyebileceğini, başka nakliye vasıtalarının işlemesine müsaade edilemiyeceğini iddia eylemektedir.

Şehirdeki (Kaptıkaçtı) nevinden kamyonetler de fazlalaşmıştır. Bunların sahipleri Eşrefpaşaya ve başka semtlere işlemek için müsaade istemişlerdir.

Belediyece bütün bu müracaatlar hakkında tetkikat yapılmaktadır.

Kooperatife borçlu olanlar

URLA (Hususî) — Kredi kooperatifine borçlu olan rençperlerin borçlarını ödemeleri için tanzim edilen liste şimdiden duvarlara talik edilmiştir. Bu listede gösterilen mehîl müddeti geçtikten sonra; kooperatif tahsili emval komisyonundan haciz kararı alacak ve müstahsil üzümünü sergiye koyduğu zaman alacağını temin için serginin başına bekçi ikame edecektir.

Gazi parkında radyo

SAMSUN, — Halkevi bugünlerde burada çok faydalı işler görmektedir. Ev Gazi parkına bir radyo koymuştur. Her akşam alınan ajans haberleri burada halka verilmektedir. Ayrıca Halkevinde sık sık verilen konferanslar da büyük bir halk kütlesi tarafından bu sayede dinlenmektedir. Evin yetiştirdiği bando heyeti de ayrıca bir varlık göstermektedir. Temsil heyeti iki temsil vermiş ve çok muvaffak olmuştur.

Izmir hümmalı bir faaliyet içinde..

İzmir Valisi İzimiri ihya ediyor, her yerde çalışma ve umran faaliyeti var

Mütenezzihler Alay Karargâhının fevkalâde mükemmel bir surette hazırlanmış olan havuzu başında

İZMİR, (Milliyet) — Makamlarında ziyaret ettiğim İzmirin çok çalışkan ve muhterem Valisi Kâzım Paşa Hazretleri cuma günü İzmir Mühendisler Birliği ile yapacakları faydalı bir gezintiye beni de davet ettiler. Cuma sabahı saat altı buçukta misafir bulunduğum evden beni almak nezaketini göstererek kendi otomobillerile yedide Alsancak İstasyonunda bulunduk. İstasyonda ekserisi ailelerile birlikte olmak üzere mühendis ve mimar arkadaşlar toplanmışlardı. Davetliler sayıldı. Herkes tamamdı. İzmir -- Aydın Demiryolları müdürlüğünün tahsis ettiği otokarı doldurarak saat yedi buçukta İzmirden hareket ettik. Gideceğimiz yerin Tirede Tire - Aydın yolunu birleştiren ve Vali Paşanın ismine izafe edilen Bin küsur rakımlı bir dağ üzerindeki paşaçeşmesi mevkii olduğunu öğrendim. Otokarimiz baharın zümrütlediği çiçek kokulu yeşil yollardan bir kırlangıç hızile süzülüp geçerken güzergâhta küme küme birihalk İzmirin yakın ve uzak bütün köy ve köylüsile haşırneşir olarak yakından ve candan alâkadar olan valisile, iş ve vazife arkadaşlarını haykırarak, çiçekler atarak candan selâmlıyorlardı. Herkes birbirine ince muziplikler, tatlı lâtifeler yapıyordu. Sürekli bir zevkle taşan neşe içinde iki saat geçirdikten sonra Bayındır istasyonuna geldik. Kaymakam, Belediye reisi Beylerle daha bir çok zavat tarafından karşılandık. Yarımı saat kadar Bayındırda kalmaklığımızı isteyen bu arkadaşların rica ve arzularile, orada ziraatle iştigal eden ve iş sahasında gençlerimize nümune olabilecek bir varlık gösteren Yahya Kerim Beyin bahçesinde çilek ziyafetine davet edildik.

Hazirlanan otomobiller üç dört dakika sonra bizi nefis bir bahçeye getirdiler. Cins cins ve renk renk güllerle ziynetlenmiş sepetler içinde bize ikram edilen mebzül çileklerde Arnavutköyünün kokusile İstanbulun lezzetini duydum. Bu vesile ile tanışmak zevkini duyduğum Yahya Kerim Beyin Bayındırdaki muvaffakiyetli mesaisini burada zikretmeği kendime bir vazife edindim.

Yahya Kerim Bey Paris Fen Fakültesinde tahsilini ikmal ederek sekiz sene evvel başlıca zeytin memleketi olan Bayındırda elli lira ile işe başlamış ve bugün kısmıküllisi yabani zeytinlere aşı yapmak suretile otuz beş bin ağaç zeytin yetiştirmeğe muvaffak olmuştur. Zeytin ağacı normal vaziyette otuz sene zarfında sekiz on okka mahsul vermesi icap ederken fidan suretile yetiştirmiş oldukları ağaçlardan dört sene zarfında bu mikdarı temin etmiştir. Bayındır zeytin bağları her yerde yalnız sabun imaline elverişli renksiz ve acı yağ olarak tanınmışken plân ve montajını bizzat yaparak tesis ettiği bağlarının asidini yüzde yarıma indirmeğe muvaffak olmuş. Ve nefis bir lezetle temiz bir koku temin ederek sorfin ve ekstra ekstra olmak şartile mevcut bağlardan daima yüzde otuz fazla bir fiatle Avrupa piyasalarında satışını temin etmiştir.

Mutenâ çiçek ve güllerle ördüğü bahçesinde Yahya Kerim Bey dört adedi bir okka gelen nefis şeftaliler, fevkalâde iri Avrupa erikleri, buna benzer diğer meyvalarla, mevsimde bin okkadan fazla yetiştirdiği çileklerile Bayındırda çiçek ve meyva yetişmez diye kökleşen bir kanaati de yıkmıştır.

Tireye gecikmekliğimiz ihtimalile bu güzel bahçede maalesef yarım saat ten fazla kalamıyarak bizi izaz eden ve zavatı da içimize alarak Bayındırdan ayrıldık.

Bir saat sonra Tirede heyecanla misafirlerini bekliyen kesif bir halk kütlesi tarafından samimiyetle karşılandık. Evvelâ Belediyebahçesine giderek bir kahve içimi zamanı nefeslendikten sonra Tire Alay Kumandanı ve muavinleri Kaymakam Beylerin çok ince bir zevkle tanzim ettirdikleri Avrupa bahçelerini hatırlatan alay karargâhı bahçesine geldik. Bahçenin büyük ve berrak havuzu etrafında bir müddet oturduk, nefis ve lezziz ayranlar içtik. Sonra bizi bekliyen otomobil ve kamyonlara taksim olarak meyillerinin en fazlası yüzde beşi tecavüz etmiyen ve sermayesi köylünün sarıldığı kazma ile sarsılmıyan azim ve imanından başka bir şey olmıyan kırk kilometre uzunluğundaki bu dağ yolunu süratle tırmanmağa başladık. Bu yol gerek askerî ve gerek iktisadî noktadan fevkalâde ehemmiyeti haiz bulunan Tire -- Aydın yoludur.

İzmir Valisi Kâzım Paşa

İstilâda Yunanlılar bu yolu yapmak için büyük bir ehemmiyetle çalışmışlarsa da bir türlü araba geçirmek imkânını veremedikleri gibi yaptıklarını tahmin ettikleri kısımların da bir mevsim bile dayanmasını temin edememişlerdir. Ateşli bir faaliyetle çalışılmakta olan bu yolun dokuz kilometrelik nâtamam kalan kısmı da ikmal edildikten sonra — ki bu mevsimde kat'iyen bitecektir. — Bu yol Mendres ile küçük Mendres ovaları yekdiğerile birleşmiş olacaktır.

Kafilemizin muhterem reisi Vali Kâzım Paşa İzmir Vilâyeti dahilinde büyük bir muvaffakiyetle ikmaline muvaffak oldukları beş yüz kilometre şose yollarından maada iki bin kilometreye varan bu şekil köy ve yayla yollarından da derin bir zafer zevkile bahsederken otomobillerimiz tirpişon gibi kıvrıla kıvrıla uzayan bu yollarda bir tayyare feryadile yükseliyordu. Paşaçeşmesi mevkiine geldiğimiz zaman Tirelilerin geniş yapraklarla havaya zümrütten çadırlar kuran yeşil kestane ağaçları altında itina ile hazırladıkları sofralar davetlilerle çevrildi. Zevk ve neşe ile yenen mutena yemeklerden sonra bizi canlı bir çenber içine alan yol kahramanları çelik bilekli köylülerle temiz ve faydalı hasbıhaller yapıldı. Akşam üzeri henüz temeli atılmakta olan bir ilkmektebin merasimine iştirâk etmek üzere tekrar Tireye indik.

Vilâyet dahilinde ilkmektep mevcudu 257 iken son iki sene zarfında merasimde hazır bulunduğumuz bu mekteple ilkmektepler yekûnü 550iye iblağ edilmiş oluyordu. Biriken halk kütlesine iştirâk eden kafilemizle bu merasim candan ve gönülden tes'it edildi.

Büyük bir haz ve huzurla günümüzün saatlerini doldurarak İzmire dönerken bana unutamıyacağım bu kıymetli günü yaşatan İzmirin aziz ve muhterem Valisile kıymetli arkadaşlarma öz saygılarımla sonsuz şükranlarımı sunmayı bir vazife saydım.

Mahmut CELÂLEDDİN

Bürgü aleyhinde

Çine kadınları peştemal ve bürgü kullanmıyacaklar

İZMİR, — Çine belediyesi cuma günü kadınları belediyeye davet etmiş ve bir çay ziyafeti vermiştir.

Ziyafet esnasında muallim Sacide ve kabile Feride Hanımlar Türk kadını mevzuu etrafında çok kıymetli birer konferans vermişlerdir.

Adetleri günden güne azalan ve unutulmıya mahkûm olan bürgü ve peştemalların bundan sonra kadınlar tarafından kullanılmaması lüzumu kadınlara anlatılmıştır. Son intihapta rey hakkı kazanan kadınların bürgü ve peştemal taşımaları, bugünkü Türk inkılâbının geniş mefhumile ölçülemiyeceğinden kadınlar bürgü ve peştemal kullanmamaya karar vermişlerdir.

Ziyafet geç vakite kadar devam etmiştir.

Alevî ayini

ANTALYA, (Hususî) — Antalyanın Şeyh Sinan mahallesinde bir evde kadın erkek bazı kimselerin toplanarak dir takım ayinler yaptıkları haber alınmıştır. Zabita otuz kişiyi ayin yaparken yakalıyarak adliyeye vermiştir. Bunların başında Hasan ve Fatma isminde iki kişi vardır. Kadınlı erkekli bir nevi alevî ayinleri yaptıkları anlaşılmıştır.

Yakalananların ekserisi yabancıdır. Mamafih bazı Antalyalılarda aralarına karışmışlardır. Tahkikat devam ediyor.

Yıkıntı altında kalanlar

ERZURUM, 10.— Geçen cumartesi günü burada Habip efendi mahallesinde merkepçi Mustafa ağanın evi yıkılmıştır. Derhal etraftan yardıma koşulmuş ve enkaz altında kalan iki kız çocuğu ile büyük anneleri kurtarılmıştır.

Çocuklardan biri kurtarıldıktan bir müddet sonra ölmüştür. Diğer çocuk ve ihtiyar kadın hastaneye nakledilmişlerdir. Kadının kolu kırılmıştır. Başında bir çok yaralar vardır. Kazanın sebebi tahkik ediliyor.

İki köye halkın verdiği isim

GEMLİK, (Milliyet) — Gemliğin (Üstbenli), (Altbenli) adlarını taşıyan iki köyü vardır.

Halkın takdıkları bu güzel kelimeler (Şahin Yurdu) ve (Cihatlı) namlarile resmileştirilmektedir. Türkçelerin yerine dolaşık söz icatlarına değil şehir, köy isimlerinde de imkânı kadar sadeliğe doğru gidilerek halkın dediklerine tercüman olmak çok doğru bir hareket sayılmaz mı?

Antalyada bolluk

ANTALYA — Bu sene, yaz geldiği halde, Antalyada havalar hâlâ serin gitmektedir. Son yağmurlardan sonra ortalık âdeta bahar manzarası aldı. Henüz deniz banyoları başlamamıştır. Buz ve soğuk meşrubat ihtiyacı da pek hissedilmiyor.

Yağmurlar ekinler, bilhassa meyvalar için iyi olmuştur. Son senelerde burada meyvacılık çok ilerlemiştir. Portakal bahçeleri mütemadiyen genişlemektedir.

Kayısı ve diğer meyva ağaçları da gittikçe çoğalıyor. Meyvalar muhtelif yerlere, bilhassa İstanbula gönderiliyor.

Bu sene Antalyada büyük bir ucuzluk var. Sadeyağ 65, taze peynir 10, süt 5, yoğurt 5, yumurta sekiz tanesi 5, tavuk 12,5 oğlak 6, koyun eti 28, davar 15, sığır 17, pirinç 22, bulgur 4, buğday 4,5 arpa 3, mısır 3, nohut 6, kurufasulye 2, susam 15, birinci nevi un 10, ekmek 7,5 kuruştur.

Enginarın tanesi 20 paraya, taze fasulye 5 kuruşadır. Diğer sebzeler ve meyva çok ucuzdur.

Pancar ekenlerin yüzü gülüyor

TAVŞANLI — Devamlı yağmurlar yağmaktadır. Fındık cesametinde dolu yağmış, fakat hiç bir zarar yapmamıştır.

Ağayköy, Emirler ve Çobanözü köylerinde dolu çok tahribat yapmış, bütün, meyvaları yere indirmiş, kiremitleri kırmıştır. Buraya düşen doluların tanesinin 30-40 gram sıkletinde olduğu görülmüştür. Büyük İlit köyünde seller bir ineği boğmuştur.

Yağmurlardan pancar zeriyatı çok faide görmüştür. Şeker şirketi köylüye pancar zeriyatı için ikinci defa olarak 7000 lira avans tevzi etmiştir.

Mürefte'de petrol var mı?

35 sene evvel yapılan sondaj ve sarfolunan 50 bin lira..

Otuz beş sene evvel yapılan sondajda Kaymakam Mihran Boyaciyan Efendi ilk kazmayı vuruyor. Diger zevat Romanyalı mütehassıslar, İngiliz Şirketinin patronları, Kaza hükûmet erkânı..

Mürefte petrollerinin işletilmesi yeniden mevzubahis olmaktadır. Bu hususta İktısat Vekâletine imtiyaz almak için müracaatlar yapıldığı gibi İktısat Vekâleti Petrol idaresi de ayrıca mezkûr mahalde tetkikata başlamak üzeredir. Otuz beş sene evvel Mürefte petrollerini işletmek için Kolonel İngliş ve Cilhrist Şirketi tarafından da teşebbüsatta bulunulmuş, fakat, bir takım ihtilâflar yüzünden buradaki ameliyat yarım kalmış, şirket dağıtılmıştı. O zaman Mürefte Kaymakamı olan ve petrol işletme faaliyeti ile yakın bir alâka muhafaza eden sabık mutasarrıflardan Mihran Boyaciyan Efendi bu hususta gazetemize atideki izahatı vermiştir:

"— Mürefteden Geliboluya doğru sahil boyunca iki saat mesafede bulunan Şarköy kasabası yakınında, yerden su kaynar gibi petrol gazı çıkardı. Köylüler bu petrolü küçük çanaklara koyup yakarlar ve hasta hayvanları onunla tedavi ederlerdi.

"Şarköyden Mürefteye kadar olan arazide petrol işletme imtiyazı 1898 senesinde bairade Sadrazam Paşa uhtesine ihsan buyurulmuştu. Bir sene sonra bu imtiyazlı arazi hududu Mürefte Kazasının Hora kariyesi hududuna kadar tevsi edildi. Sadrazam Paşanın mahtumuna da Hora kariyesinden Gnoz kariyesi hududuna kadar olan arazide — ve Edirne Valisi olan İkinci Ordu Müşürü ile diger bir valinin mahtumuna da müştereken Gnoz ve Melen kariyeleri ve havalisinde de petrol işletme imtiyazları ihsan buyurulmuştu. Petrol arazisi hudutlarının tahdidinde hayli müşkülât çekilmişti. Hele bu meselede paşa baba ile mahtum bey arasındaki ihtilâflar calibidikkat olmuştu.

"Sadrazam Paşa Hazretleri sondaj ve masarifiistihsaliye şirkete ait olmak üzere safi temettüünden yüzde 20 almak üzere işletme keyfiyetini Kolonel İngliş ve Cilhrist nam kumpanyaya ihale eylediğinden mumaileyhim her sene ameliyata nezaret etmek üzere Mürefteye gelirlerdi.

"Muhtelif mahallerde icra kılınan sondajlardan az miktarda petrol istihsal olunuyordu. Muahharen Romanya petrol mühendislerinden meşhur Vilyam nam zat yirmi beş kadar mütehassıs usta ve amele ile celbolunarak Hora deresi dağları eteğinde tayin edilen mahallerde sondaj yapılmasına karar verildi. Altı yüz lira kıymetinde getirtilen büyük bir ham elmas parçasile hafriyat ameliyatı ilerleyip haftada on beş yirmi ton miktarında petrol istihsaline muvaffakıyet hâsıl olduğu bir zamanda makine ile işliyen boru kırıldığından ham elmas ta toprak altında kaldı. Kırk beş metre derinliğinde kalan bu ham elması çıkarmak mümkün olmadı. Romanya da olduğu gibi iktizayihâlde sondajin seksen, yüz ve daha ziyade metre derinliğinden behemehal mebzulen petrol gazı fışkıracağı Romanyalı mühendis tarafından temin edilmiştir. Fakat bazı mevaniden ve şürekâ beyninde zuhur eden ihtilâf ve saireden dolayı elli bin liradan ziyade bir meblâğ heba olarak ameliyat tatil edildi. Bundan başka Uçmakdere kariyesi yakınındaki manastırın sahil boyunca sakit (bonaçe) havalarda sathıderyada yağlı bir petrol tabakası teşekkül eylemekte idi ki bunun denize kadar uzanmış mürtefi dağlar eteğinden ve toprağın dibinden akan yağlı petrol olduğuna kanaat getirilmişti..

"Esasen Balkan Yarımadası Romanya arazisinden başlıyan ayni tabakatülârzın ve dağlar silsilesinin devamı olan Rumelinin Mürefte ve havalisine kadar petrol gazının mebzulen bulunması ihtimali de o zaman Romanyalı mühendis tarafından temin edilmiştir.

Tosyada ziraat vaziyeti

TOSYA, — Ekim işleri bu sene yağmurların sürekli gitmesi işçileri, iş ve inşaat sahiplerini usandırmış isede dağ köylerinin ve kurak yerlerinin zeriyatına çok yardım etmiştir.

Şimdiye kadar tesbit edilebilen rakamlara nazaran bütün kaza mıntakasında bu yıl ekilen saha yüz bin dönümü tecavüz eylemiştir. Bu miktardan otuz bin yediyüz dönümü buğday, yirmi dokuz bin dönümünü arpa, yirmi beş bin dönümünü çeltik, dokuz bin iki yüz dönümünü çavdar, beş bin dört yüz dönümünü fiğ ve mütebakisini de diğer hububat teşkil eylemektedir.

Semavî bir âfetle karşılaşmadığı takdirde meyvelerin vaziyeti de ümit verici bir şekil göstermektedir.

Bir şaki yakalandı

DİNAR, 10. — Geçenlerde Dinar'ın Kadirli yaylasında iki yörük çadırına baskın yaparak çadırlardaki bazı eşyayı yağma eden dört silâhlı adam yakalanmışlardır.

Bunlar yaptıkları baskından sonra (Uluburlu) ya doğru kaçmışlardı. Hemen arkalarına düşen Dinar jandarma bölük kumandanı yüzbaşi Beyazıt Bey Uluburlunun (İnhesar) köyüne kadar gitmiş, şerirleri tüfeklerile ve talân etikleri eşya ile beraber yakalanmıştır.

Bunlar arasında geçen sene İspartada bir adam öldüren ve o vakittenberi aranmakta olan İnhesar köylü ve 322 doğumlu Ali de vardır. Şerirler adliyeye teslim edilmişlerdir.

İstasyona yıldırım düştü

BABAESKİ, 16. — Günlerdenberi devam eden yağmurlar Trakya için âdeta bir âfet halini aldı. Dün şiddetli bir yağmurla beraber Babaeski istasyonuna yıldırım düşmüş, telgraf tellerini parçalamış, makinenin siperi saikasını sökmüştür. Nüfusça zayiat yoktur.

Soygunda ölenin ailesine hediye

BURSA, 17 — Halkevinden bir heyet Çongara köyüne giderek Orhaneli soygununda şehit olan Ali ağanın ailesine ve çocuklarına hediyeler götürmüş, bu münasebetle köyde merasim yapılmıştır.

Bir muhasip tevkif edildi

SALİHLİ, — Bura tütün inhisar idaresi muhasebecisi Behaettin Beyin beş yüz sekiz lira açığı çıkmış ve kendisi tevkif edilerek muhakemesine başlanılmıştır.

İlk buğday

DENİZLİ, 18. A. A. — İlk buğday mahsulü getirilmiş, Ziraat bankası tarafından beş buçuk kuruştan alınmıştır. Bu yıl havaların yağışlı gitmesi mahsulâta zarar vermemiştir. Vilâyetin her tarafında kuru mahsul çok eyidir. Bağlar da fazla yağmurlardan çıkması muhtemel hastalıklara parasız ilâç dağıtılmaktadır.

Koyun sevkiyatı az

BİRECİK, 14.— Bu sene Suriyeye koyun sevkiyatı azdır. Ancak beş bin kadar koyun sevkedilmiştir Bu yüzden et fiatleri düşkündür.

Londra konferansında para istikrarı

(Başı 1 inci sahifede)

rika hükûmetinin bütün teklifleri dinlemeğe hazır olduğunu fakat son yapılan tekliflerin bugünkü şekilleri ile ve müzakerelere bir başlangıç olmalarına rağmen işine gelmediğini hissettirmiştir.

Cevap bekleniyor

PARİS, 18 A.A. — Havas Ajansından: Londra da bütün sabah, Fransız mütehassısları ile müzakere etmiş olan M. Bonnet, ancak saat on birde Amerika heyeti murahhasası ile temasa geçebilmişti. Amerika heyeti Vaşingtondan, Roosevelt'in, Fransız ve İngiliz maliye nezareti ve bankaları mümessillerinin para muvakkat istikrarı hususunda yaptıkları tekliflere dair telgrafını henüz almamıştı.

Amerikanın cevabı yapılan teklifin basit ve sade bir reddinden ziyade bunların tadili ve daha uygun olması şeklinde görünüyor.

Amerika heyeti murahhasası Fransız maliye nazırına, ancak akşam üzeri kat'i bir surette malûmat verebileceğini bildirmiştir.

Doların istikrarı

LONDRA, 18 A.A. — Londra Amerika mehafiline göre, doların muvakkat istikrarı İngiliz lirasına nisbeten 4,05 dolar olarak tesbit edileceği zannediliyor.

Bu rakam, üç taraflı yapılan müzakereler neticesinde elde edilmiştir. Vaşington a tasvip edilmesi için telgraf çekilmiştir.

M. Daladier'nin sözleri

PARİS, 18 A.A. — M. Daladier, ticaret ve ziraat nazırlarını kabul ettikten sonra matbuat mümessillerine şu beyanatta bulunmuştur:

"Londra konferansının ilk günlerinde vaziyetimiz sarih bir surette tesbit edildi. Nakitlerin istikrarı temin ve altın mikyasına rücu edilmedikçe iktısadî meselelerin halline imkân yoktur. Bu, ilk şarttır. Bu şart yerine getirilmedikçe bütün iktısadî tedbirler boşa gidecektir.

Esasen buhranın başlangıcından beri dünyada istihsal ve istihlâk şartları o kadar altüst olmuştur ki kontenjantmanların otomatik surette ortadan kalkmasını ve buğday, şarap, kereste gibi belli başlı ziraat istihsalâtından başlamak suretile muhtelif istihsalât mahsulü bir surette tensik edilmedikçe gümrük tarifelerinin indirilmesini derpiş etmek mevzuu bahs olamaz.

İhracat ticareti yapan memleketler, istihsallerini tanzim etmek ve mukabilinde ihracatın tenkisi ve ticarî itilâfnamelerde takası elde etmek mecburiyetindedirler. Bu suretle mıntakavî itilâflar sistemi vücude getirilecek ve bu sistem, iktısat teşkilâtlarını yapmak yolunda bulunan memleketleri alâkadar eden itilâflara yol açacaktır.

Dünyanın gözleri

PARİS, 18 A.A. — "Excelsior" gazetesine verdiği bir mülâkatta M. Hull, şunları söylemiştir:

— Bütün dünyanın Londra konferansına gözlerini dikmiş olduğunu unutmamalıdır. Koferansın muvaffak olmaması, sadece maddî zararlarda değil, fakat müthiş bir manevî inkisara sebep olacaktır. Mesele, bugün bir veya birkaç devletin refah selâmeti değil, fakat medeniyetin devamı veya kaybolması meselesidir.

Refaha mâni olan başlıca sebep olarak M. Hull, iktısadî müfrit milliyetperverliği göstermiş, buna ilâç olarak iktısadî beynelmilelciliği tavsiye etmiştir.

M. Hull, borçlar meselesi için beyanata bulunmamıştır.

Gümrük resimleri

LONDRA, 18 A.A. — Amerika heyeti murahhasası 12 mayıs 1933 de muhtelif memleketlerin tatbik ettikleri ithalât resimlerinin yüzde 10 nisbetinde indirilmesini ve fazla resimlere tekabül edecek miktarda tenzilât yapılmasını istemiştir.

Amerikalılar ithalâta karşı konulmuş memnuiyetlerin de — tekabül edecek şekilde — kaldırılmasını da teklif ediyorlar.

Gümrük duvarlarının ve resimlerinin azaltılması için yapılmış olan birçok taraflı mukavele, 1933 senesi beynelmilel ticaretinin yüzde 50 sini temsil edebilecek kadar devletçe kabul edildiği takdirde filen tatbik edilecektir. Gümrük müterekesi de iktısat konferansının neticesinden sonra da bir müddet için azatılmalıdır.

Murahhaslar Krala takdim edildiler

LONDRA, 18 A.A. — İngiliz kral ve kraliçesi tarafından verilen bahçe eğlentisine gelen konferans murahhaslarını görmek üzere, binlerce halk, dün Windson şatosunun parmaklıkları önüne toplanmıştı.

Devletler için hususî bir tren tahsis edilmişti. Fakat çoğu otomobillerle gelmişlerdi. Ve otomobiller, iki sıralı olarak, 800 metre uzunluğunda bir yeri işgal etmişlerdi.

Çiçeklerle süslü bahçede büfe olarak 5 büyük çadır hazırlanmıştı. Bir buçuk saat süren kabul resminde, iki askerî bando çalmıştır.

Murahhaslar, kral ve kraliçeye sefirleri tarafından takdim edilmişlerdir. Kral ve kraliçe her murahhası tebessüm ve tatlı birer sözle karşılamışlardır. Merasime kral ailesi efradı da iştirak etmişlerdi. Prens George, Fransız ve İspanyol murahhasları ile kendi lisanlarında görüşmüştür.

Lehlerin teklifi

LONDRA, 18 (A. A.) — Polonya heyetimurahhasası, ticarî muameleler tediyatına müteallik mübadele memnuiyetleri ile ithalâtına müteallik memnuiyetlerin yavaş yavaş kaldırılması için mukaveleler hazırlanmasını teklif etmiştir.

Vapurlara kıymet Biçilecek

(Başı 1 inci sahifede)

binanın üstüne bir kat daha inşa edilerek burasının şirket merkezi binası ittihazı mevzuubahis olmaktadır.

Takdiri kıymet heyeti

Bütün vapurcular, yeni kanun mucibince, malik oldukları vapurların adet, cins ve sair evsafını mübeyyin beyannameleri Deniz Ticaret Müdürlüğüne tevdi etmişlerdir. Şimdi sıra, vapurların kıymetlerini takdire gelmiştir. Bunun için muhtelit bir heyet teşkil edilmektedir. Vapurcular Birliği, bu heyete eski Bahriye Müsteşarı Hüsameddin Beyle İtalyan Loidi Mösyö Jonye'yi aza seçmiştir.

Ticaret Odası da, bu heyete Kara Osman Zade Suat Beyi intihap etmiştir. Diger taraftan İktısat Vekâleti de, eski bahriye makine mütehassıslarından Sırrı Beyle İngiliz Loidini aza tayin ettiğini bildirmiştir. Bu suretle beş kişiden mürekkep takdirikıymet heyeti teşekkül etmiştir. Deniz Ticaret Müdürlüğü, bu heyete kimin riyaset edeceğini İktısat Vekâletinden sormuştur. Cevap gelir gelmez heyet faaliyete geçecek ve mümkün olduğu kadar kısa bir müddet zarfında vapurlara kıymet biçecektir.

Tasfiye ve tekaüt edilecek memurlar

Seyrisefain İdaresinden tasfiyeye uğrıyacak ve tekaüde sevkedilecek memurların listeleri ikmal edilmiştir. Tekaüde sevkedilecek memurlara tebligata başlanmıştır. Bu meyanda muhasebe ve muamelâtızatiye müdürleri Talât ve Hulûsi Beylerle muhtelif şubelerden kırka yakın memur bulunmaktadır. Bunlar 20 sene hizmet müddetini ikmal etmişlerdir. Kendilerine, şimdiki Seyrsefain tekaüt nizamnamesi mucibince tahsisi lâzımgelen tekaüt maaşları, yeni kanuna tevfikan yüzde kırk fazlasile bağlanacaktır. Tasfiyeye uğramaları tekarrür eden Seyrisefain memurlarına da ay sonlarında tebliğat yapılacaktır.

Diger taraftan 1 temmuzdan itibaren faaliyete geçecek Devlet Denizyolları, Akay, Havuzlar ve Fabrikalar Müdürlükleri teşkilâtı da ikmal edilmiş gibidir. Devlet Denizyolları muhasebe şefliğine İş Bankasından Emin Bey tayin edilmiştir.

Yeni teşekkül etmekte olan Devlet Denizyolları, Akay, Havuzlar ve Fabrikalar Müdürlüklerinin altışar aylık olarak hazırlanan kadroları Ankaraya gönderilmiştir. Kadrolar, bir kaç güne kadar Heyetivekilenin tastikinden çıkacaktır.

İstanbuldaki Malî teşkilât

(Başı 1 inci sahifede)

lüğüne Adana Defterdarı Talât Bey, Üsküdar tahsilât müdürlüğüne Beyoğlu Defterdarı Ali Rıza Bey tayin edilmişlerdir.

Dün bir muharririmiz bunu Defterdar Mustafa Beye sormuştur.

Aldığımız izahata göre böyle bir tayin yapılmış değildir.

Esasen kanun 1 eylûlden itibaren tatbih edileceğinden halen eski teşkilât baki olduğuna göre şimdilik böyle tayinler beklenmemektedir. Bundan başka kanun ve talimatnamesi de gelmediği için yeniden ne kadar memur alınacağı kat'i şekilde belli değildir.

İnkılâp maarifinin Esasları

(Başı 1 inci sahifede)

miş programlar hazırlamaktayız.

— Millî tetebbu kütüphanesi tabirinden ne maksat güdülüyor ve bu nasıl bir eser olacaktır?

Tetebbu kütüphanesi?

— Millî tetebbu kütüphanemiz tabirile hakikî Türk irfanının içinden doğacağı bir kaynak manası anlıyorum. Tercüme hususlarında en iyi ve en kıymetli unsurlarımızla eski fikir abidelerinden başlıyarak zamanımıza kadar doğrudan doğruya ilim için ve ilim tarihi için kıymetli, ehemmiyetli ne kadar eser varsa bunları dilimize çevireceğiz. Kütüphanesinde meselâ, Konfiçıyusun eserlerini, meselâ Hint vedalarını, meselâ Mısır, Yunan, Roma eserlerini, islâm devrinden evvel veya sonraki şark fikir abidelerini kendi dilinde bulundurmıyan bir millet hiç bir zaman millî irfan yaratamaz.

Ve hiç bir zaman dünya ilmine yüksek bir ortaklık payı ile katılmak imkânını bulamaz. Bu kadim kültür abideleri içinde tabiîdir ki bilhassa aslen Türk olan büyük âlimlerin ve filosofların eserlerini bugünkü dilimize nakle daha fazla ehemmiyet vereceğiz. Farabî gibi İbnisina, El biruni, Elkendî gibi bugün Avrupa ve Amerikada isimleri ilim tekâmül merhalelerine devir adı olarak verilmiş ve bugünkü ilmî terakkilerin tekemmülünde mühim tesirleri olmuş büyük türklerin bütün külliyatı şüphesiz nakil ve tercüme mesaisinde geniş yer tutacaktır. Bundan yalnız eski eserlere kıymet vereceğimiz manası çıkarmamalıdır. Yakın zamanların klasikleşmiş eserleri muasır büyük ilim ve fen adamlarının telifleri de bu maksat ve gaye çerçivesi içindedir. Yüksek kıymette hususî telif ve tercümeler memleketimizde kendi satışlarile müellif veya mütercimlerini tatmin edecek mesut devre kadar bu isi en ehemmiyetli temel işlerden biri olarak devlet kendi üstüne almağa mecburdur.

İnkilâp terbiyesi

— Daha ne gibi mesail ile iştigal olunuyor?

— Bir komisyonumuz bütün maarif müesseselerinde gerek mektebin kendi çatısı içinde gerek mektebin muhitinde inkılâp terbiyesi noktasından neler yapılması lâzım geleceği ve neler yapılabileceği hususları üzerinde çalışmaktadır. Bu çalışmaların varacağı neticelere göre mekteplerimizin programlarında icap eden tadilât yapılacaktır. Diğer bir komisyonumuz köycülük mesaisi hazırlıklarını ileri götürmektedir. Komisyonun çalışmaları epeyce ilerlemiş ve müspet neticeler vermeğe başlamıştır.

Bu tatil içinde dört mıntakada köy muallimleri ve ilk tedrisat müfettişlerini toplıyarak muallimlerin köylerde köylünün iktısadî, ziraî, sıhhî, içtimaî, bedii bilgi ve anlayış seviyesinin yükselmesi için neler yapabilecekleri hakkında 40 gün sürecek kurslar açacağız.

Kursların programları ve bunları tatbik edecek kıymetli zevat temamen hazırdır. Yapılacak tedrisat için programa göre eserler hazırlanmıştır. Bunlar ayrıca bastırılarak kurslara iştirak edemiyen muallimlere dağıtılacaktır. Ankaradan Samsuna kadar istasyonlar üzerinde kurslar yapan seyyar terbiye sergisi umduğumuzdan çok fazla faydalar verdi. Bu birinci tecrübe bize bu teşebbüsün kıymet ve ehemmiyetini iyice gösterdiği kadar halkımızın irfan iştiyakının tatminine yetişilmez ateşini göstermiş olması itibariyle ayrıca ve ehemmiyetle kayda lâyiktir. Malî yıl sonuna tesadüf itibarile seyyar sergiyi diğer demiryolu sahalarında dolaştırmağa paramız yetmedi, fakat önümüzdeki yıl daha mütetkâmil şeklile sergiyi diğer demiryol istikametlerine de yollıyacağız. Seyyar sergi fikrini muvafakiyetle başaran ve durak yerlerinde çok kıymetli konferanslar veren arkadaşlara teşekkürlerimi burada da tekrar etmek isterim. Bu konferanslar ve seyyar serginin bütün fikrî ve ilmî mesaisi bir kitap halinde basılacaktır. Önümüzdeki yıl demiryolu uğrağı olmıyan yerler için seyyar terbiye kamyonları tanzim edeceğiz."

Paristeki kongreye Gidiyoruz..

(Başı 1 inci sahifede)

şına kadar çocukların bedenî tekâmüllerinin mürakabesi.

Beşinci şube; anormal çocuklar; bunlara bir sanat öğretilmesi ve bunun ifasını kolaylaştırmağa müteallik amelî vasıtalar.

6 ncı şube; tahsil çağındaki çocuklara içtimaî yardım.

7 nci şube; hukuk şubesi; gayrimeşru çocuklar ve vesayetin tanzimi.

8 inci şube; müteferrik tebliğlerle meşgul olacaktır. Bu şubelerin reisleri ve raportörleri seçilmiştir.

Kongreye iştirak edecek azalar bu şubelerden herhangi birisine raporunu verebilecektir.

Türkiye Himayei Etfal Cemiyeti bu şubelerin beşini alâkadar eden işlerle meşgul olmaktadır. Yalnız anormal çocuklar için henüz bir müessesemiz yoktur. Diger şubelerin meşgul olacağı hususat hakkındaki raporu kongre riyasetine takdim edeceğim. Maarif Vekâleti de bu kongreye iştirake karar vermiştir. Murahhas olarak Dr. Nebil Bey bulunacaktır.,,

ÇOCUK

Miniminiler zeybek dansı oynayorlar

Haşaratla mücadele

İnsanlarla haşarat arasında uzun zamanlardanberi mücadele devam ediyor. Berlmèr Tageblattın bir muharriri, maruf Alman antamolijisti Dr. Walter Horn ile mülâkat yapmıştır. Doktor şöyle anlatıyor:

— İlk insanın zuhurundan kırk milyon sene evvel, haşarat son derece tekâmül etmiş bir halde bulunuyorlardı. Bu suretle hiç olmazsa üç yüz milyon nesil geçirdiler ve insanlardan 12,500 defa daha fazla tekâmül etmek imkânını buldular. Bu uzun devir içinde hiç bir şey tekâmüllerine mani olmadı. Emsalsiz intibak kabiliyetleri ile tabiî bütün şartlara uymasını bildiler.

Böceklerin bu hayatını diğer bir çok hayvanlar gibi cüsselerini irileştirmek yolunu aramadıklarından ileri gelmiştir. Meselâ maymun vesaire gibi kablettarihî hayvanların nesilleri kurudu ise sebebi cüsselerinin iriliğidir. Böcekler bilâkis daha küçülmeğe baktılar. Dahilî iskeletlerini daha hafif ve daha sağlam haricî bir iskeletle değiştirdiler. Vücutlarında kendilerinin işine yarıyacak öyle aletler var ki, insanlar bunlardan bir tanesini vücuda getirmek için binlerce sene beklediler. Sonra hayatlarının kısa olduğunu zikretmek lâzımdır. Hayatlarının kısalığı böcek neslinin mükelleşmesine ve tenevvüüne bir kat daha hizmet etmiştir. Bugün üç dört milyon cins böcek vardır. Sonra tekessürlerindeki sürat ve harikulâdelik mücadelede nazarıitibare alınacak bir kemiyet olduğu kadar da keyfiyettir.

Zamanımızın en büyük antomolojistlerinden Howard şu bildiğimiz alelâde sineğin nasıl tekessür ettiğini tetkik etmiş, ve beş aylık kısa bir zaman içinde insanın aklını durduracak bir rakkama varmıştır. Bir sinek beş ay içinde 720 milyon sinek oluyor. Bir miligramdan daha az siklette olan bir bit, hiç olmazsa bilnazariye bir mevsimde 1,6 milyar ton siklet tutabilecek evlât ve ahfat yetiştirebiliyor. Halbuki beşeriyeti teşkil eden bütün insanları tartsak, sikletleri 0,3 milyar ton gelmez. Bereket versin ki bu mahlûkat böyle korkunç bir şekilde üremiyorlar. Çünkü yumurtalarının kısmıazamı tahrip ediliyor.

Tabiat böceklere, insanlardan çok fazla avantajlar vermiştir. Meselâ adalî kuvvetleri, nisbet edilirse, insanların adalî kuvvetlerinden çok, çok fazladır. Cümleiasabiyeleri, teneffüs boyları, kan cevlânları bir merkeze bağlı olmadığı için, böcek ağır yaralı da olsa, uzun zaman yaşayabilir. Sonra insanda olmayan bir nevi kudretle eşyayı uzaktan hissedebilirler. Sıfır dereceden elli bir dereceye kadar hararette yaşayabilirler. Ve Bir de her muhitte.. Havada, suda, toprağın üstünde, toprağın altında, yaprakların arasında.. Bir böcek serfesi hattâ petrolun içinde bile yaşar.

Fareler de koşuya çıkacaklar mı?

Bu kadar nisbetsizlik dahilinde insanla böceğin mücadelesi garip görünüyor.

Howard'a göre, böceklerin bu kadar üremelerinden ve yayılmalarından biraz da biz mes'ulüz. Mükemmel nakil vasıtalarımızla en muzır böcekleri kürenin her tarafına yaydık. Amerikadaki âlimlere göre, yalnız Amerikada böceklerin millî iktisada verdiği zarar senede iki milyar doları buluyor. Yalnız filoksera son elli senede Fransaya 150 milyar franga malolmuştur.

Bir çok cihetlerde bu mücadele insana pahalıca maloluyor. 6 Nisan/1929 da Amerikan kongresi bir meyva ağacına musallat olan haşareye karşı hakikî bir kimya harbi açmak için dört milyon dolar tahsisat ayırmıştır.

Azim sermayeye ve insan hayatlarına malolan haşaratla mücadele kolay iş değildir. Şu var ki mütehassıs hasmin zaif taraflarını bilir ve mücadele de bu noktada büyük yardımı dokunur, bu suretle de beşeriyete faydalı bir hizmeti dokunmuş olur.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için otuz bin kilo süt ve yirmi beş bin kilo yoğurt bir şartname ile 4-7-933 salı saat 15,30 da kapalı zarf ile satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını Merkez kumandanlığı satınalma komisyonu reisliğine vermeleri. (664) (2660) 356

* * *

Merkez Kumandanlığına bağlı kıt'at ve müessesat ihtiyacı için yirmi altı bin kilo yuka 6/7/933 perşembe günü saat on beşte kapalı zarf ile satın alınacaktır. Şartnamesini görmek için isteklilerin her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna vermeleri. (665) (2661) 356

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için on beş bin kilo süt ve on bin kilo yoğurt bir şartname ile 4-7-933 salı saat 14 te açık münakasa yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını merkez kumandanlığı satınalma komisyonu riyasetine vermeleri. (666) (2662) 35

* * *

Hava Birlikleri ihtiyacı için 752 metre çamaşırlık bez 25-6-933 pazar günü saat 17 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vaktinde Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonuna müracaatları. (25) (2810)

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için 700 adet çadır kazığı 336 adet direk portatif çadır boyunda 168 adet direk bir buçuk portatif çadır boyunda olmak üzere 19-6-933 pazartesi günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır. İsteklilerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (24) (2811)

* * *

Harbiye ve merbutu mektep lerin 10,000 kilo sığır etine verilen fiat pahalı görüldüğünden 20-6-933 salı günü saat 15 te pazarlığa konmuştur. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (26) (281

Milliyetin romanı: 34

ERKEK KISMI SARIŞINA BAYILIR

Yazan: ANITA LOOS. Tercume: [illegible]

O zaman ben de fikrimi söyledim:

— Niyetim mağaza mağaza dolaşıp mümkün olduğu kadar çok eşya satın almak... Sonra Henry'ye haber gönderip apartmana çağıracağım. Ben de apartmanda bulunacağım. O sırada sen burada bulunursun, onunla konuşmağa başlarsın, benim için: "Dünyayı satın alsa gözü doymaz.. Son derecede müfrittir. Eğer onu alacak olursan iki sene içinde seni soyup soğana çevirir!" dersin...

Bunun üzerine Dorothy dedi ki:

— Öyle ise sen Henry'yi son defa olarak bir kere daha doya doya gör... Çünkü onu bir daha ancak mahkemede şahit mevkinde görebilirsin. Hattâ onu gördüğün zamanı belki de tanımazsın... Çünkü benim elime düştükten sonra adamın deyişik bir hale girmesi ihtimali bile vardır!

Henry'yi artık Dorothy'nin insafına bırakıyorum.

Her halde hakkımda hayırlı olacak!

10 TEMMUZ

Geçen ay olupbitenleri yazsam başlı başına bir ruzname olurdu. Artık anlıyorum ki ben mutlaka başma bir çok şeyler gelmesi mukadder olan kızlardanım. şu hayat cidden harikulâde bir şey... Son bir kaç hafta zarfında o kadar çok şey oldu ki düşündükçe âdeta başım dönüyor!

Bakın nasıl oldu, size anlatayım: Evvelâ Cartier'ye gidip Henry'nin hesabına dört köşe kesilmiş çok nefis bir zümrütle hatırı sayılır derecede uzun bir dizi inci aldım. Sonra Henry'ye telefon edip:

— Seni çok göreceğim geldi!, dedim.

Çok memnun oldu:

— Hemen New-York'a geliyorum!, dedi.

Bunun üzerine Dorothy'ye:

— Henry geliyor, o geldiği zaman sen de apartmanda bulun. Hesabına aldığım şeyleri kendisine göster. Ne taşkın bir kız olduğumu anlat... "Gittikçe de fenalaştır!" Falan diye beni çekiştir!, dedim.

Hattâ israf hususunda istediği kadar ileri gitmesini, yalnız seciyem hakkında hiç bir telmihte bulunmamasını Dorothy'ye tenbih ettim.

Anlaşılıyor ki bu işte seciyem ne kadar lekesiz kalırsa ilerde işlerin lehime dönmesi ihtimali o nisbette fazlalaşacak...

Henry saat 1.20 de apartmanda bulunacağı için Lulu'ya söyleyip Dorothy ile ikisine bir az yemek hazırlattım. Dorothy'ye de ayrıca şu talimatı verdim:

— Eğer beni sorarsa: "Buradaki Rus Grand Düşeslerinden biri saray elmaslarını satılığa çıkarmış. Onlara bakmağa gitti" dersin... E mi?..

Bunları böylece düzüp koştuktan sonra Mister Montrose'la birlikte yemek yimek için Primrose çayhanesine gittim. Malûm a, Mister Montrose bana tasavvurlarını anlatmazsa bir türlü rahat edemiyor. Onun için her zaman söyler: Ben kendisine Madam Récamier isminde bir kızı çok hatırlatıyormuşum. Fransız ihtilâli esnasında etrafta kan gövdeyi götürürken bile bir takım mütefekkir zevat habire bu Madam Récamier'ye tasavvurlarını anlatırlarmış.

Mister Montrose'la gayet nefis bir yemek yedik. Yalnız şu var ki Mister Montrose'la yemek yediğim zaman ne yediğimin katiyyen farkında olmıyorum Mister Montrose lâkırdı ettiği zaman insanın dinlemekten başka bir şey yapmak cani istemiyor ki...

Maamafih onu dinlerken bir taraftan da Dorothy'yi düşünüyordum:

— Acaba fazla ileri gidip Henry'ye, ilerde hakkımda pek hayırlı neticeler vermiyecek bazı şeyler de söyler mi?, diye merak ediyordum.

Hattâ Mister Montrose bile bunun farkında oldu:

— Kadıncık, senin bir derdin var. Aklındakini söylersen sana bir peni var!, dedi.

Bunun üzerine kendisine her şeyi olduğu gibi anlattım. Uzun uzadıya düşündü, nihayet:

— Mister Spafford'un içtimaî hayatından bu derece sıkılman cidden çok şayanı teessüf... Çünkü Mister Spafford benim senaryolarıma lâzım olan parayı vermek için biçilmiş kaftandı!" dedi.

Beni daha ilk gördüğü gündenberi Dolly Madison rolünün bana ne kadar yakışacağını düşünürmüş.

Bunun üzerine ben de düşünmeğe başladım. Mister Montrose'a dedim ki:

— İlerde her halde benim de çok param olacak. O zaman size lâzım olan parayı ben veririm. Olmaz mı?...

Bu sözlerim Mister Montrose'yi tatmin etmedi.

— O zaman iş işten geçmiş olur, dedi. Bütün sinema şirketleri bu mevzuun peşindeler... Her halde bu yakınlarda mevzuu elimizden kapacaklardır!

O zaman içimde bir bozgun oldu. Birdenbire şöyle bir karar verdim:

— Şayet Henry'ye varıp ayni zaman da sinemada da yaşayacak olursam Henry ile yaşamak pek te fena olmıyacak sanki...

Düşüncem pek te yanlış değil, çünkü insan o kadar çok meşgul olursa, meşgul olmadığı zamanlar da Henry'ye tahammül etmekle pek büyük bir fedakârlık yapmış olmıyacak... Fakat sonra Dorothy'ye havale ettiğim işi hatırlayınca Mister Montrose'a:

— İyi hoş amma... Zannederim geç kaldınız!, dedim.

Bunun üzerine telefona koşup aramanı buldum. Dorothy'ye ateşe basmüş gibi sordum:

— Henry'ye bir şey söyledin mi?

Dorothy söylediklerini birer birer anlattı:

— Evvelâ dört köşe zümrüdü aldıterdim. "Yeşil bir tuvalet yaptırdım. Bu zümrüdü tuvaletin üstüne şöyle bir şey sürünür olsun diye almış. Fakat meğer şöyle bir şal tuvaletin bir lekesi varmış, onun için zümrüdü de tuvaleti de Lulu'ya vermiyecek..." dedim. Sonra inci gerdanlığı gösterdim. "Bunu aldıktan sonra pek memnun besini almadığına çok üzüldü. Beyaz inciyi çok âdî buluyor. Onun için Lulu'ya verip diziyi bozduracakmış, incileri de bahlığının üstüne diktirecekmiş!" dedim. Sonra Rus hanedanının elmaslarını almak istediğinden bahsettim. Elmasların uğursuz olduğunu bildiğim için onun hesabına çok üzüldüm. Bunun üzerine bana dedi ki, sen hiç üzülme, cidden uğursuz olduklarını anlasam, onun kolayı var: Aynı ilk geceden birinde Hudson nehrine gidip elmasları sol omuzumun üstünden ötere fırlatırım, uğursuzluk üstümden gider, dedi" dedim. (Arkası var)

Askerî Lise ve Orta Mekteplere Talebe alınıyor

1 — 1933-1934 ders senesi için İstanbulda bulunan Kuleli ve Maltepe Liselerile Bursa'da bulunan Bursa Askerî Lisesine Konya ve Erzincan'da bulunan Askerî Orta mekteplerine talebe alınacaktır.

2 — Liseler 9,10 ve 11 "1, 2, 3" üncü. Orta mektepler-de 6,7 ve 8 "1,2,3" üncü sınıfları muhtevidir.

3 — Liselerin muhtelif sınıflarına 600 ve Orta mektep lerin muhtelif sınıflarına da 300 talebe alınacaktır.

4 — Almanca okuyan talebeler tercihan alınacaktır.

5 — Liselerin 11 inci sınıflarına iyi Almanca bilen talebeler alınacaktır.

Bu talebeler Liseyi ikmalden sonra yapılacak müsabaka imtihanını da kazandıkları takdirde Askerî mühendis ve Fen memuru yetiştirmek üzere Almanyaya gönderilecekler ve müsabakayı kazanamadıkları takdirde harbiye mektebine gi derek zabit çıkacaklardır.

6 — Mektepler leylî ve meccanidir. Talebenin iaşesin den başka giydirilmesi, techizatı ve kitapları hükûmete ait olduğu gibi ayrıca talebeye her ay bir miktar maaş ta verilir.

7 — Liseyi muvaffakiyetle bitirenlerden arzu edenler müsabaka imtihanına giderek kazandıkları takdirde Beşinci maddede olduğu gibi askerî mühendis ve Fen memuru yetiştirilmek üzere Almanyaya gönderilirler. Buna arzu etmiyenler Harbiye mektebine giderler.

8 — Bütün mekteplerle kaydü kabul mekteplerin bulundukları yerlerde 1 Temmuz 933 tarihinde başlar ve Ağustosun birinde biter. Bununla beraber kadroda münhaller kalırsa ders senesinin devamı müddetince sivil lise ve orta mekteplerden na kil suretile talebe alınmağa devam olunur.

9 — Mekteplerin bulunduğu yerler haricinde askerî lise ve orta mekteplere kaydedilmek istiyenler 1 Haziran 933 tarihinden Temmuz sonuna kadar bulundukları yerlerin askerlik şubelerine müracaat etmelidirler.

10 — Mekteplere girmek için lâzım olan şartları muhtevi kaydü kabul şartnameleri ve muhtaraları bütün askerlik şubelerinde mevcuttur. Talipler askerlik şubelerine ve askerî lise ve orta mekteplere müracaat ederek mezkûr şartları öğrenmelidirler. (2232) 3303

Ziraat Vekâletinden:

Ankara'da Yüksek Ziraat ve Baytar mektepleri civarında inşa edilmekte bulunan talebe pansiyonu, rektörlük binası, teşrih ve teşrihi marazi binalarının elektrik tesisatı 21 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Mezkûr tesisatın münakasa evrakı 30 lira mukabilinde vekâlette Yüksek mektep ve enstitüler bürosu Müdürlüğünden alınacaktır.

Taliplerin münakasa şartnamesinde yazılan vesikalarla kendi tekliflerinin yüzde 7,5 nisbetinde muvakkat teminatlarile birlikte ihale günü olan 1 Temmuz 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Vekâlette müteşekkil inşaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. Teminat olarak nakit ve çek kabul olunmaz. (2624) 3514

Hariciye Vekâleti Mübayaat Komisyonundan:

Vekâletimizce alınacak otomatik telefon santralı ve dahili tesisatı yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. İhalesi 21 Haziran 933 çarşamba günü zevali saat 16 da icra edilecektir. Teminatı muvakkatesi (260) liradır. Şartnamesi Hariciye Vekâletinde Levazım Müdürlüğünden ve İstanbulda Ankara caddesinde Hazineyi Evrak Müdürlüğünden aranmalıdır. (2410) 3336

Evkaf müdiriyeti ilânları

Kırklareli Evkaf Müdürlüğünden :

Vakıf Longaz çiftliği ormanlarından bazirgan bayırı civarında bulunan Rapana, Vuçina, Arnavut dere ve Çuçurika dere ve çataklaklarında müteferrik surette mevcut 1200 metro mık'ap kerestelik kayın eşçarı iki senede kat edilmek ve ihalesi 21-6-933 tarihine müsadif çarşamba günü icra kılınmak üzere yirmi gün müddetle müzayedeye vazolunmuştur. Talip olanların Kırklareli Evkaf Müdüriyetine müracaatları. (2526) 3508

Pazarlıkla ihalesi evvelce ilân edilen Bahçekapısında Dördüncü vakıf hanın odabaşılık ile kahve ocakları Yüz lira da talibi uhdesindedir. Hazir anın Yirmi birinci çarşamba günü saat on beşte ihalesi yapılacaktır. Talip olanların vâridat İdaresine müracaatları. (2794)

İstanbul Belediyesi ilânları

	Günü	Saati	Tarihi
Yeniköy deniz hamamı	Çarşamba	14,5	28/6/933
Yenimahalle deniz hamamı	Pazartesi	14,5	26/6/933
Tarabya deniz hamamı	Çarşamba	14,5	28/6/933
Altınkum pilâjı	Çarşamba	14,5	28/6/933
Emirgân meydanı	Pazartesi	14,5	26/6/933
Boyacıköy meydanı	Pazartesi	14,5	26/6/933
Rumelihisarı iskele karşısındaki tarik fazlası.	Pazartesi	14,5	26/6/933

Sarıyer Belediye şubesi Müdiriyetinden : Yukarda isimleri yazılı meydan mahallerile deniz hamamlarının müzayedesine talip zuhur etmediğinden müzayede müddeti hizalarına gösterilen tarihlere kadar uzatılmıştır. Taliplerin arttırmaya iştirak etmek ve şartnameleri görmek üzere bu gün lerde daire encümenine müracaatları. (2807)

İstafilina RAKISI

Litresi 235 Kr.

Memleketin en nefis içkisidir. Çünkü fıçılarda dinlendirilmektedir. 3280 [3492]

3 üncü kolordu ilânları

Sv. Alayı. SA. AL. KOM. dan :

Ayvalık'taki kıt'alar ihtiyacı için 140 ton arpa kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1 Temmuz 933 çarşamba günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teminat ve teklif mektuplarile Ayvalıkta Askerî SA. AL. komisyonuna müracaatları. (3084)
(2597) 3464

* * *

6 ncı Fırka SA. AL. KOM. dan: Fırkanın Çorludaki kıt'atı için 6500 kilo ıspanak 7000 kilo taze bakla, 3800 kilo kabak, 6200 kilo taze fasulye, 6000 kilo domates, 8400 kilo patlıcan, 9300 kilo prasa, 8800 kilo lahana, 4000 kilo taze soğan, ve Tekirdağı kıt'atı ihtiyacı olan 11,000 kilo bakla, 6500 kilo ıspanak, 7300 kilo taze fasulye, 7800 kilo domates, 9900 kilo patlıcan, 5300 kilo sakız kabağı, 11700 kilo prasa, 11,700 kilo lahana, ve 5000 kilo taze soğan açık münakasaya konmuştur. İhalesi 8 temmuz 933 cumartesi günü saat 14 te ve Tekirdağın dakinin saat 15 te Çorluda Levazım binasındaki komisyonda yapılacaktır. Şartnameyi görmek ve almak istiyenlerin her gün ve münakasaya gireceklerin belli vakitte teminatlarile 61 nci F. SA. AL. Komisyonuna müracaatları.
(3089) (2669) 3576

* * *

1. F. Kıt'atı ihtiyacı için 25000 kilo odun pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 21-6-933 çarşamba günü saat 11,30 dadır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasa saatinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları.
(210) (2784) 3734

* * *

Konya Askerî SA. AL. KOM. dan :

Kapalı zarfla münakasaya konup 15 Haziran 933 tarihinde ihale edilecek olan 213,000 kilo unun ihalesi bir hafta temdit edilmiştir. Kapalı zarfla ihalesi 21 Haziran 933 çarşamba günü saat 14 te yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Konyada Askerî SA .AL. komisyonuna müracaatları.
(3113) (2393)

* * *

İzmit Askerî SA. AL. KOM. dan :

Fırka kıt'atı için 77,520 kilo sığır eti münakasaya konmuştur. İhalesi 8 Temmuz 933 cumartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel İzmit te Fırka SA. AL. Komisyonuna müracaatları. (3112)
(2805)

TUZLA İÇMELERİ VE OTELİ

30 Haziran Cuma günü açılıyor.

En son konforlu yeni otel - Pansiyon - Lokanta - Plâj

Sabahları 6.30 den itibaren Köprüden Haydarpaşaya giden vapurların trenleri menbalara kadar giderler. (4607)

3267

ANADOLU

Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 3264

Naim Vapur İdaresi

İzmir Sürat Postası

ADNAN vapuru

Her Perşembe günü saat tam 18de doğru İZMİR'e hareket eder. Tafsilât için Galata Gümrük karşısında Site Francez Han No. 12 Tel: 4 1041 [4624]

SADIKZADE Biraderler Vapurları

MERSİN POSTASI

İNÖNÜ

vapuru

21 haziran çarşamba günü Izmir, Mersin İskenderun limanlarına azimet edecektir.

KARADENİZ POSTASI

SADIKZADE

vapuru

19 Haziran Pazartesi günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından haraketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize limanlarına azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. 4584

TAVİL ZADE VAPURLARI

İZMİR POSTASI

SAADET vapuru her PAZARTESİ

18 de Sirkeciden hareketle Gelibolu, Çanakkale ve İzmire azimet ve Çanakkaleye uğrayarak avdet edecektir. Yolcu bileti vapurda da verilir.

Adres: Yemişte Tavilzade Mustaf biraderler.

Telefon: 2.2210 (4620)

Istanbul ikinci iflâs memurluğundan :

Mahkemece iflâsına karar verilen Istanbul Fincancılarda Yusufyan hanında 26 No. da Bükri zade haci musa ve mahdumları şirketi ile Istanbulda Balıkpazarında Hava hanında komusyoncu Çehreli zadeler şirketinin bir malları olmadığından icra ve iflâs kanununun 2L7 inci maddesi mücibince tasfiyenin tatiline karar verilmiştir. Alâkadar alacaklıların 30 gün zarfında müracaatla kanuni masrafları peşin vererek iflâsa mütaallik muamelelerin devam ve tatbiki istenildiği takdirde iflâsın kapatılacağı bilinmek üzere ilân olunur. (4665)

Sadık Zade Aslan Kaptan

BARTİN POSTASI

KEMAL

vapuru

21 Haziran çarşamba günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cide, İnebolu, Evrenye, İliçe ve Abanaya azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. (4345)

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mübürdar zade H. 2,3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI

ANKARA

20 HAZİRAN SALI 11 DE

TRABZON POSTASI

KARADENİZ

21 HAZİRAN ÇARŞAMBA 18DE Galata rıhtımından kalkarlar. Dönüşte Tirebolu'ya da uğrar

(2786) 3739

Ankaralının Defteri

Talât Paşayı Berlinde öldürdüler!

Vatandaş Talât Paşa, devlet adamı Talât Paşa — Sarı Beye dikkat!

Ankara; 20/Mart/1921

Dün Ankaraya acı bir haber geldi: Esbak Sadrazam Talât Paşayı Berlinde öldürmüşler.. Talât Paşa; Şarlotenberg cıvarında refikasile beraber gezinirken bir Ermeni tarafından atılan löverver kurşunile şehit edilmiş...

Son tarihimizin, meşrutiyet inkılâbının en meraklı şahsiyetlerinden biri olan Talât Paşanın bu akıbeti herkesi müteessir etti. Siyasî rakipleri bile ona acıdılar.. Şimdi resmî ve hususî her muhitte bu acıklı hâdiseden bahsolunuyor.

Talât paşaya bu kadar acımak neden?.. Koca Osmanlı İmparatorluğunun düşmesinde âmil olan bir idarenin başındaki reislerden biri ve bellibaşlısı Talât Paşa değil mi idi?.. Meşrutiyet tarihinde, Balkan harbine tekaddüm eden günlerde irtikâp edilen bir çok günahların mes'ulleri arasında Talât Paşa da bulunmuyor mu idi?.. Umumî harbe iştirâkimizde, harbi fena idare edişimizde nazır ve sadrazam olarak Talât Paşanın bir mes'uliyeti yok mu idi?.. O halde bu umumî teessür neden?.. Niçin ayni akıbete düşen falan ve filânlara o kadar acımmadık?..

Halk psikolojisini iyi bilmeden, şahsî fazilet ve karakterin muhit üzerindeki tesirlerini hesap etmeden bu sorgulara cevap vermek zordur. Şu muhakkak ki, Talât Paşanın, gönüllerde iyi izler bırakan bir çok halleri var. Onun idaredeki namuskârlığından düşmanları bile şüphe etmediler.. Şüphe yok ki, Talât Paşanın, siyasî bir çok günahları olmuştur; fakat para kazanmak, servet yapmak, suiistimal yollarına sapmak gibi bir hareket ve hattâ böyle bir temayülünden bahsedene rastlanamaz.

* * *

Meşrutiyet tarihinde büyük bir rolü olan Talât Paşa; yazık ki, hatıratını tam olarak yazamadı. Yazmağa başladığı kısmından ise sağlam bir hüküm çıkarmak müşkündür. Meselâ: Talât Paşa merhum, hatıratında umumî harbe girişimizin sebep ve âmilleri meselesine de temas etmiştir.Fakat bu haileye

Talât Paşa

karışmamızın millî ve siyasî sebeplerini bir türlü izah edememiştir. Sebep olarak saydığı şeyler, pek sudandır!

Talât Paşa için derler ki: "Kendisi dürüst ve namuskâr idi. Hırsızlardan suiistimalcilerden nefret ederdi. Fakat öyle iken, etrafında olan biten bunca yolsuzluklara mâni olacak hiç bir harekette bulunmuyordu!,,

Vakıa buna benzer iddiaların, mantık cephesinden kuvvetini kimse inkâr edemez. Fakat bunların zahirî cephelerinden başka, bir de iç yüzleri vardır. Hiç bir sözü, hiç bir iddiayı; yaşadığımız ânın ve muhitin şartlarile karşılaştırmadan ne kabul, ne de tekzip edebiliriz.

* * *

Talât Paşa için şunu da derler:

— Ne olacak: Basit bir posta memuru idi. Birdenbire en büyük en mes'ul bir devlet adamı oldu. İrfanı, tecrübesi olmıyan böyle bir zattan ne beklenebilirdi?..Hiç posta müdürü Talât B. sadaret makamına yaraşacak, devlet idaresini başaracak bir şahsiyet olabilir mi idi?..

Hayatın, ihtilâlin kanunlarını bilmiyenler, daima yanlış hükümlere saparlar. Bazı insanlarda, öyle yüksek kabiliyetler olur ki, bu kabiliyetlerin inkişafı için mutlaka bazı fırsatların, bazı ânların hululü lâzımdır. Talât Paşa öyle bir devirde çıktı ki, etrafında kendisinden bilgili, kendisinden tecrübeli, halk ve efkârıumumiye nazarında kendisinden liyakatli insanlar dolu idi. Fakat bunların hiç biri onun yerini tutamadı. O şef oldu. Etrafında bulunan o bilgili, tacrübeli, liyakatli insanlar da yalnız ona itaat ettiler! Demek onda hususî bir kabiliyet vardı.

* * *

Talât Paşa, Almanyada bulunduğu son zamanlarda, Anadolu harekâtını heyecan ile ve takdir ile takip edermiş.. Maltada bulunan bazı arkadaşlarına: "Sarı Beyin kararlarına, teşebbüslerine dikkat ve ehemmiyet vermelerini tavsiye eder, memleketin halâsı ancak Sarı Beyin himmet ve teşebbüslerile mümkün olacağını,, yazar dururmuş..

Talât Paşanın Sarı Bey ismini verdiği Mustafa Kemal Paşaya, derin bir emniyeti vardı. İktidar mevkiinde iken bu yüksek kabiliyetten azamî derecede istifade etmediği için son zamanlarda pek üzüldüğünü söyler.

Mustafa Kemal Paşadan da çok defalar işitilmiştir; Talât Paşada İttihat ve Terakkinin öbür erkânında bulunmıyan birçok meziyetler vardır. Eğer Millî Mücadeleye iştirâk edebilse, herhalde kendisini çok faydalı mevzular üzerinde muvaffakıyetle çalıştırabiliriz!...

* * *

Talât Paşanın siyasî bir çok mes'uliyetleri olabilir. Bitarafane tetkikler üzerine kurulacak olan meşrutiyet tarihi, onun hakkındaki hükmünü verecektir. Fakat bugünden herkes, fert ve vatandaş Talât Paşa hakkında şu hükmü vermiş bulunuyor:

— Vatanperverdi, halk adamı idi, tevazudan ayrılmazdı, Temiz yaşadı, bazı arkadaşları gibi servet ve ihtişama kapılmadı. Hasılı bütün mânâsile demokrat bir devlet adamı..

MİLLİCİ

Ankaranın en güzel ve en orijinal bahçesi

Millet Meclisi bahçesi şehrin ve şehirlinin büyük bir ihtiyacına cevap veriyor!

ANKARA, 17 (Milliyet) — Ankaranın en güzel bahçesi hangisidir, diye bir zamanlar bir müsabaka yapılmıştı ve bir heyet bütün bahçeleri gezerek hükümlerini vermişti. Bu gün bunun neticesi aklımda değil ama, bana sorsalar içlerinde en güzeli Meclis bahçesidir diyebilirim..

Meclis bahçesinde üç hanım..

İyi bir biçime, iyi bir şekle ve iyi bir bakıma sahip olan bu geniş ve zarif bahçenin Ankaradaki en güzellerinden biri olduğunu halkın rağbetile de işhat etmek kabildir.

Güzel ve genç ağaçlar, rengârenk çiçekler, iyi tarhları ve yeşillikleri, büyük havuzları var. Bir bahçenin güzel olması için daha ne lâzım?..

* * *

Millet Meclisinin bu bahçesi millete açıktır. Gündüz dersine çalışan talebe, çocuğuna bakan mürebbiye veya anne, sevgilisini bekliyen eş, dostunu bekliyen arkadaş hep oradadır. Daireden çıkanlar nefes almak için kendini oraya atar, zevce zevcine orada intizar eder, çocuklar mektepten çıkınca ana ve babalarını orada bulur..

Hülâsa bir yer ki Ankaranın en büyük bir ihtiyacına da cevap veriyor.

* * *

Onun yolları piyasa edenlerle doludur. Kâh bir genç kız grupu, kâh bir uygun çift, kâh beş on delikanlı, zaman zaman zarif ve ivicaçlı yollarda biribirlerile karşılaşır durur..

Akşamları buraya çıkarsanız pek çok tanıdıklara rastlar, istediğinize takılarak bir iki saatinizi asude geçirirsiniz..

Millet Meclisi bahçesinde muayyen zamanlarda mızıka da vardır. Alafranga, alaturka ve millî havalar çalar. Burada mızıka sadası açıkta dağıldığından buna mâni olmak için bugünlerde bir de Mızıka köşkü yapılmaktadır. Akustik tertibatlı olan bu köşk sayesinde mızıka daha iyi işidilecek ve halka daha fazla neşe verecektir.

Hülâsa; Millet Meclisinin bahçesi her gün millet tarafından ziyaret edilen güzel ve lâtif bir yerdir ve pek çok yeni ailenin tarihî buluşma mahallidir.

* *

Havanın yağmurlu olmasına rağmen, bu hafta Ankarada koşular yapıldı. Başvekil Paşa koşu mahallinde yeni yap'acak stadyom hakkında mühen'slerden birile konuşuyor.

Meclis bahçesinde oturanlar ve müzik için yeni yapılan yer..

Kumbara bütün bir istikbaldir!

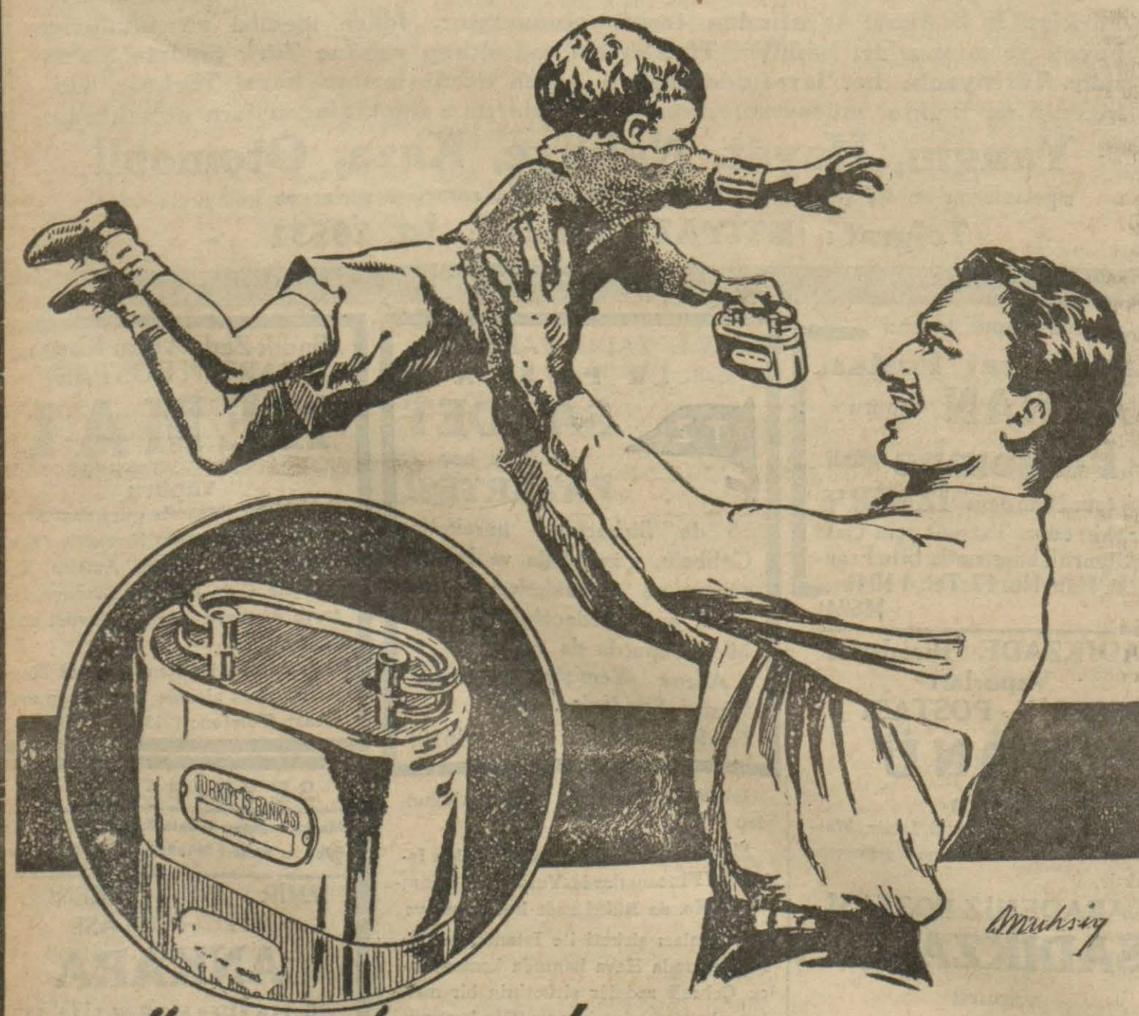

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Sultanahmet sulh üçüncü hukuk mahkemesinden :

Fazıl Bey ile Müzeyyen ve Şemsifer hanımların şayian ve müşterekan mutasarrıf oldukları Kum Kapıda Muhsine Hatun mahallesinde Hisar dibi orta sokağında 18 No. lu 4 oda ve iki helâ iki sofa bir taşlık ve bir mutfak bir tulumba ve bir sarnaç ve zemin katında odun ve kömürlüğü mikdar kâfi bahçeyi havi bir bap hanenin izalei şuyuu zımnında furuhtu tekarrür ederek müzayedeye vazedilmiştirKıymeti muhammenesi 1500 liradır. Birinci açık arttırması 25-7-933 tarihine müsadif salı günü saat 15 te icra kılınacaktır. Kıymeti muhammenenin yüzde 75 ni bulduğu takdirde ihalei katiyesi yapılacaktır. Bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 15 gün müddetle temlikte Ikinci açık arttırması 15-8-933 tarihine müsadif salı günü saat 15 te Icra olunacaktır. Ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair iddealarını evrakı müsbitelerile 20 gün içinde bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde Tapo sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır. Müterakim vergiler hissedarlara ve dellâliye bayie aittir. Talip olanların kıymeti muhammenesinin yüzde 75 i nisbetinde pey akçesini hamilen yevm ve saati mezkürde Sultanahmet sulh üçüncü hukuk mahkemesine 933-13 No. ile müracaatları ilân olunur. (4659)

Istanbul ikinci iflâs memurluğundan:

Müflis Panayot Kazakya ve şirket masasına müracaatla 3L inci siraya kaydolunan Lâsuis sigorta şirketine kaydettiği 72 lira 20 kuruşun sigorta bedeli olmak itibariyle birinci siraya ve mumtazen kabulüne karar verilerek bu suretle sira defteri düzeltildiği malûm olmak üzere ilân olunur. (4664)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Kadının Samimî Hıfzıssıhhası

Samimî taharette yalnız su ve sabun kullanmak fennen kâfi değildir, Muzır mikropların tahribi ve taaffünün esaslı bir surette izalesi için her halde Alman makamatı sıhhiyesinin konterolu tahtında istihzar olunan

„Lysol"
WARDUE DEPOSEE

müstahzırını kullanmak lâzımdır. Sarî hastalıklar vukuunda ve haşaratı öldürmek için istimali de bilhassa şayanı tavsiyedir. Unvanı ticaretimizi hamil olmıyan mümasil müstahzırları reddediniz. Fabrikatörleri: SCHUELKE & MAYR A. G. Hamburg

Umumî acentası: S. Jakoel Mahtumu, İstanbul.

(4045)

ŞİKAGO SEYAHATİ

Fazla para vermeyiniz

Muhteşem transatlantiklerle Amerikada 22 gün lüks seyahat 2 yataklı denize bakan kamaralar 990 LİRA

Temiz yük vapurları Amerikada 18 gün İLSENSTEİN GEROLSTEİN vapurları 610 LİRA

Daha ucuz, daha zevkli seyahat yapmak mümkün olursa bunu NATTA yapacaktır.

NATTA - GALATASARAY

Tel: 44914 (4666)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Devlet Demiryolları idaresinde tahminen 10 ton kadar balya haline konmuş kırpıntı kâğıtla takriben 15 ton kadar yaprak halinde hurda kâğıt mevcuttur. Bunlar 26-6-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te bilmüzayede satılacaktır. Talip olanlar pey akçelerini hamilen yevmi mezkûrda Haydarpaşa mağazasına gelmeleri ilân olunur. Arzu edenler her gün mevcut kâğıtları görebilirler. (2767) 3702